

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav ekonomických věd

Pojištění odpovědnosti z výkonu povolání
Milena Škrachová

Bakalářská práce
2012

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Milena Škrachová**
Osobní číslo: **E09080**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**
Název tématu: **Pojištění odpovědnosti z výkonu povolání**
Zadávající katedra: **Ústav ekonomie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Práce se zaměří na komparace pojištění za škody způsobené při výkonu povolání na českém pojistném trhu.

Práce bude obsahovat:

- charakteristiku a právní úpravu vybraného druhu pojištění,
- komparace nabízených produktů dle vybraných kritérií,
- uvedení modelových příkladů pojištění,
- zhodnocení současných přístupů k vybranému druhu pojištění a vlastní návrhy na zlepšení.

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

BREJCHA, Aleš. Odpovědnost v soukromém a veřejném právu. Praha : ASPI, 2000. 417 s. ISBN 80-85963-92-2.

Česko. Zákon č. 277/2009 Sb. ze dne 22. července 2009, o pojišťovnictví. In Sběrka zákonů, Česká republika. 2009, částka 85, s. 3918 - 3993.

DUCHÁČKOVÁ, Eva. Principy pojištění a pojišťovnictví. Praha : Ekopress, s. r. o., 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0.

Periodika: Pojistný obzor

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jan Cernohorský, Ph.D.
Ústav ekonomie

Datum zadání bakalářské práce:

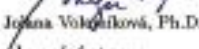
16. června 2011

Termín odevzdání bakalářské práce:

30. dubna 2012

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jana Volgáňková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 23. června 2011

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na mojí práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 26. 4. 2012

Milena Škrachová

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat panu Ing. Janu Černohorskému, Ph.D. za odborné rady a konzultace při zpracování bakalářské práce.

ANOTACE

Předmětem bakalářské práce „Pojištění odpovědnosti z výkonu povolání“ je analýza tohoto pojistného produktu na našem pojistném trhu. Práce charakterizuje právní úpravu, vymezuje subjekty, které mají toto pojištění ve svém portfoliu a následně dle zvolených kritérií provádí komparaci s využitím modelových příkladů. Hodnotí přístup jednotlivých pojišťoven k nabízenému produktu.

KLÍČOVÁ SLOVA

Pojištění odpovědnosti z výkonu povolání, pojistná smlouva, pojistné podmínky

TITLE

Insurance of professional liability

ANNOTATION

The Bachelor's work is dedicated to „the liability insurance“. The aim of the work is to benchmark that product on the local insurance market. The work content states the legal conditions, identify the market players and consequently based on certain criterias the model comparation is done. The product evaluation of a particular insurance companies is also embedded.

KEYWORDS

Insurance of professional liability, insurance policy, insurance conditions

SEZNAM TABULEK	8
ÚVOD.....	10
1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	11
2 KLASIFIKACE POJMU ODPOVĚDNOST A JEHO PRÁVNÍ VYMEZENÍ	13
2.1 Odpovědnost za škodu.....	13
2.2 Odpovědnost za škodu způsobenou zaměstnavateli.....	14
2.3 Pojištění profesní odpovědnosti za škodu.....	15
2.4 Pojištění odpovědnosti z výkonu povolání	15
2.5 Zákoník práce a odpovědnost.....	16
2.5.1 Obecná odpovědnost zaměstnance	16
2.5.2 Výše náhrady škody při obecné odpovědnosti.....	17
2.5.3 Odpovědnost za nesplnění povinností k odvrácení škody (§ 251 ZP)	18
2.5.4 Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách (§ 252 - § 254 ZP).....	18
3 SUBJEKTY PŮSOBÍCÍ NA POJISTNÉM TRHU V ČR.....	19
3.1 Pojišťovny nabízející pojištění odpovědnosti z výkonu povolání.....	21
3.2 Porovnání pojišťoven nabízející pojištění odpovědnosti z výkonu povolání dle tržního podílu.....	23
4 POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI Z VÝKONU POVOLÁNÍ.....	25
4.1 Česká pojišťovna a.s.	26
4.2 Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group.....	29
4.3 ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB	31
4.4 Generali Pojišťovna a.s.	34
4.5 Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group.....	36
4.6 Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.....	37
4.7 Triglav pojišťovna, a. s.	39
4.8 UNIQA pojišťovna, a. s.	40
5 KOMPARACE NABÍZENÉHO POJISTNÉHO PRODUKTU POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI Z VÝKONU POVOLÁNÍ.....	42
6 ZHODNOCENÍ SOUČASNÝCH PŘÍSTUPŮ A VLASTNÍ NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ	47
ZÁVĚR.....	50
POUŽITÁ LITERATURA	52

Seznam tabulek

Tabulka 1: Seznam pojišťoven v ČR k 5. 10. 2011	20
Tabulka 2: Pojišťovny nabízející pojištění odpovědnosti z výkonu povolání	22
Tabulka 3: Seznam neregistrovaných pojišťoven v ČAP	22
Tabulka 4: Přehled nejvýznamnějších pojišťoven dle tržního podílu předepsaného pojistného	23
Tabulka 5: Průměrné hrubé mzdy zaměstnanců za rok 2009 dle odvětví národního hospodářství	26
Tabulka 6: Česká pojišťovna a. s. - modelové příklady a ceny pojištění odpovědnosti z výkonu povolání.....	27
Tabulka 7: Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group - modelové příklady a ceny pojištění odpovědnosti z výkonu povolání	30
Tabulka 8: ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB - základní sazby pojistného pro pojištění odpovědnosti z výkonu povolání	32
Tabulka 9: Sazby základního pojištění.....	35
Tabulka 10: Spoluúčast - přírážka k sazbě základního pojištění	35
Tabulka 11: Generali Pojišťovna a.s. - základní sazby pojistného pro pojištění odpovědnosti z výkonu povolání.....	36
Tabulka 12: Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group - základní sazby pojistného pro pojištění odpovědnosti z výkonu povolání	37
Tabulka 13: Hasičská vzájemná pojišťovna, a. s. - základní sazby pojistného pro pojištění odpovědnosti z výkonu povolání	38
Tabulka 14: Triglav pojišťovna, a. s. - modelové příklady a ceny pojištění odpovědnosti z výkonu povolání.....	40
Tabulka 15: UNIQA pojišťovna, a. s. - modelové příklady a ceny pojištění odpovědnosti z výkonu povolání.....	41
Tabulka 16: Porovnání cen ČSOB Pojišťovny, a. s. a Hasičské vzájemné pojišťovny, a. s.....	42
Tabulka 17: Nabízené spoluúčasti pro jednotlivé pojišťovny	44
Tabulka 18: Porovnání cen pro modelový příklad řidič z povolání	45
Tabulka 19: Porovnání cen pro modelový příklad vedoucí prodejny s elektronikou	46

Seznam zkratk

ČAP – Česká asociace pojišťoven

ČNB – Česká národní banka

DPP – doplňkové pojistné podmínky

VPP – všeobecné pojistné podmínky

ZP – Zákoník práce

Úvod

V dnešní době, kdy působí na našem pojišťovacím trhu mnoho pojišťoven, je většinou pro laika dost složité vyznat se v nabídkách pojišťoven, zodpovědně posoudit individuální potřebu nabízeného produktu a nepodlehout impulzivně nabídkám pojišťovacích zprostředkovatelů. Důležité je i správně se zorientovat v problematice konkrétního pojištění a zodpovědně posoudit míru rizika, kterému jsme vystaveni, a kterou chceme a potřebujeme přenést na jiný subjekt, v našem případě na pojišťovnu. Protože řada z nás je zaměstnána, jsme účastníky tohoto právního vztahu, máme určitá práva, ale rovněž určité povinnosti, závazky a odpovědnost vůči zaměstnavateli, které vyplývají z tohoto vztahu a jsou upraveny především v Zákoníku práce a dalších právních předpisech. Právě zde bychom mohli uvést např. odpovědnost zaměstnance zaměstnavateli za škodu, kterou způsobí zaviněným porušením povinnosti při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. V této práci se budeme věnovat pojištění právě tohoto druhu rizika, které neseme v souvislosti s výkonem svého zaměstnání a mnohdy si toto riziko ani neuvědomuje, případně jej podceňujeme.

Toto pojištění je důležité nejen pro zaměstnance, kteří jsou vystaveni vysoké míře rizika, které nese výkon jejich povolání, ale opodstatněné je i pro ostatní zaměstnance, neboť situace, kdy způsobíme škodu zaměstnavateli a je zaměstnavatelem vymáhána, může nastat kdykoliv v průběhu našeho zaměstnání. Pojištění odpovědnosti z výkonu povolání může být opodstatněným i z pohledu zaměstnavatele, neboť při způsobené škodě zaměstnancem, je uzavřené pojištění zárukou částečné kompenzace způsobné škody pojišťovnou.

Na základě výše uvedeného je cílem bakalářské práce provést komparaci pojištění odpovědnosti z výkonu povolání pro pojišťovny, které jej mají ve svém portfoliu s využitím konkrétních modelových příkladů, dále formulovat doporučení na zlepšení tohoto pojistného produktu.

Ke splnění těchto cílů je třeba následujících kroků:

- vymežit pojmy používané v pojišťovnictví,
- vymežit příslušné právní předpisy,
- zmapovat nabídku pojišťoven působících v České republice,
- zvolit vhodné modelové příklady.

1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Přestože pojišťovnictví a pojmy používané v tomto oboru jsem v povědomí širší veřejnosti, uvedeme zde přehled nejčastěji používaných obrátů, které se budou v práci dále použity s jejich vysvětlením, abychom předešli jejich nesprávné interpretaci. V některých případech se jeví jako nejvýstižnější a nejpřesnější přímo citace zákona.

Pojistná smlouva je vymezena v paragrafu 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů „*jako smlouva o finančních službách, ve které se pojistitel zavazuje v případě vzniku nahodilé události poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění a pojistník se zavazuje platit pojistiteli pojistné.*¹

Nahodilá skutečnost, pojistná událost a škodná událost je vymezena v paragrafu 3 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů následovně:

- „*nahodilou skutečností je skutečnost, která je možná a u které není jisté, zda v době trvání soukromého pojištění vůbec nastane, nebo není známa doba jejího vzniku,*
- *pojistnou událostí je nahodilá skutečnost blíže označená v pojistné smlouvě nebo ve zvláštním právním předpisu, na který se pojistná smlouva odvolává, se kterou, je spojen vznik povinnosti pojistitele poskytnout pojistné plnění,*
- *škodnou událostí je skutečnost, ze které vznikla škoda a která by mohla být důvodem vzniku práva na pojistné plnění.*“²

Pojistník, pojištěný a pojistitel jsou vymezeny v paragrafu 3 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů následovně:

- „*pojistníkem je osoba, která s pojistitelem uzavřela pojistnou smlouvu,*
- *pojištěným osoba, na jejíž život, zdraví, majetek, odpovědnost za škodu nebo jiné hodnoty pojistného zájmu se soukromé pojištění vztahuje,*
- *pojistitelem právnická osoba, která je oprávněna provozovat pojišťovací činnost podle zvláštního zákona.*“³

Škodové pojištění je pojistné plnění závislé na výši nastalé škody. Vychází se

¹ Česko. Zákon č. 37/2004 o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, 37, s. 582-599.

² Česko. Zákon č. 37/2004 o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, 37, s. 582-599.

³ Česko. Zákon č. 37/2004 o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, 12, s. 582-599.

ze vzájemných kvantitativních vztahů mezi výši pojistného plnění a škody, proto se v této souvislosti mluví o krytí konkrétní potřeby. Přitom výše odškodnění je ohraničena vztahem pojistné plnění < škoda. Účelem škodového plnění je náhrada vzniklé škody. Ve škodovém pojištění nemůže pojištěný od pojišťovny získat pojistné plnění vyšší, než je škoda, pojištění tedy nemůže vést k obohacení, ale je určeno pouze k náhradě škody.⁴

Pojistné riziko nese v podstatě skoro každý ekonomický subjekt, který je stále vystaven nebezpečí vzniku škody. Toto nebezpečí ohrožuje jistotu tohoto subjektu. Mluví se tedy o nejistotě. V souvislosti s těmito nejistými jevy a procesy se v ekonomii a v dalších vědách užívá pojem riziko, který je spojen s nejednoznačností výsledků ekonomických jevů a procesů. Riziko je tedy nejistota, která se dá měřit např. počtem pravděpodobností. Hodnota pravděpodobnosti vyjímá nejistotu z rámce neurčitosti. V případě rizika jde o stav, kdy budoucí situace je předem pravděpodobnostně charakterizována, je známo rozdělení pravděpodobností. Pojem riziko je možné chápat jako možnost vzniku událostí s výsledkem rozdílným od původně stanového cíle s určitou objektivní pravděpodobností.⁵

Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů upravuje vztahy účastníků pojištění, vzniklé na základě pojistné smlouvy. Pojistnou smlouvu bychom tedy měli uzavírat se znalostí tohoto zákona, občanského zákoníku, případně znalostí zvláštních právních předpisů, pokud to povaha uzavírané pojistné smlouvy vyžaduje. Znalostí těchto právních předpisů bychom se leckdy vyvarovali nepříjemných situací a překvapení, které většinou nastanou až v případě řešení pojistné události.

Spoluúčast je dohodnutá finanční částka, kterou se pojištěný podílí na pojistném plnění. Stanoví se pevnou částkou, procentem nebo jejich kombinací nebo může být případně i vyjádřena i jiným způsobem.

⁴ DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Praha : Ekopress, s. r. o., 2005. 178 s.

⁵ DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Praha : Ekopress, s. r. o., 2005. 178 s.

2 KLASIFIKACE POJMU ODPOVĚDNOST A JEHO PRÁVNÍ VYMEZENÍ

Odpovědnost je široký právní, morální a etický pojem. Právní odpovědnost je povinnost nést nepříznivé následky svého jednání za porušení právních norem. Právní odpovědnost je založena:

- **protiprávním jednáním** (deliktem) odpovědné osoby (odpovědnost za zavinění, obecná odpovědnost, subjektivní odpovědnost),
- **vznikem škodlivého stavu** (někdy se hovoří o protiprávním stavu), za který osoba odpovídá bez ohledu na zavinění (odpovědnost za následek, objektivní odpovědnost).⁶

Právní úprava odpovědnosti patří v právu vůbec k tradičním institutům vycházejícím z hlubokých teoreticko-právních základů. Dle P. Hůrky⁷ lze pojem odpovědnost chápat jako samostatnou sankci za porušení práva.

Odpovědnost může rovněž chápat ve dvou aspektech:

Aktivní chápání odpovědnosti - jako odpovědnosti za budoucí chování, jako uvědomění si svých povinností ve vztahu ke společnosti, kolektivu a jiným subjektům a jejich důsledné plnění, tedy jako odpovědnosti za splnění povinností.

Retrospektivní chápání odpovědnosti - jako odpovědnosti za minulé chování, které odporuje určitým společenským normám, jako následek takového jednání, tedy jako odpovědnosti za porušení povinností.⁸

Právní odpovědnost tedy chápeme jako nepříznivé právní důsledky, stanovené právní normou, které vznikají za právem stanovených podmínek v důsledku protiprávního jednání eventuelně protiprávního stavu. Dále si vymežíme odpovědnost za škodu.

2.1 Odpovědnost za škodu

*„Na institut odpovědnosti za škodu lze nahlížet jako na soubor sekundárních právních vztahů, které ke svému vzniku potřebují existenci primárních neboli základních pracovně právních vztahů, jako je například pracovní poměr. Vznikem odpovědnosti dochází ke vzniku nového právního vztahu nazývaného odpovědnostní právní vztah. Okamžikem vzniku se však stává na základním pracovněprávním vztahu nezávislým, existuje samostatně a trvá i při zániku původního pracovně-právního vztahu, na jehož základě vznikl. **Odpovědností pracovněprávní***

⁶ Odpovědnost. In: *Encyklopedie o právu: Iuridictum* [online]. 2. 2. 2011 [cit. 2012-02-03]. Dostupné z: <http://iuridictum.pecina.cz/w/Odpov%C4%9Bdnost>

⁷ HŮRKA, Petr. *Ochrana zaměstnance a flexibilita zaměstnávání*. Praha : Auditorium s. r. o., 2009. 189 s.

⁸ SPIRIT, Michal. *Úvod do studia práva*. Praha : Grada Publishing, a. s., 2010. 185 s.

vztah vzniká, dojde-li ke škodě při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.“⁹

Jestliže jsme zaměstnání nebo vykonáváme určitou činnost na živnostenské oprávnění za účelem získání finančních prostředků (případně mzdy), neseme určitou míru rizika související právě s výkonem naší činnosti, provedení určité práce ve prospěch další osoby, či zaměstnavatele. Míra odpovědnosti, kterou neseme je různá a záleží i na mnoha okolnostech a dalších faktorech. Mohli bychom jmenovat např. obor, ve kterém působíme, pracovní prostředí, naše znalosti, zkušenosti, dovednosti, věk a další. Podle předpokladů vzniku odpovědnosti členíme odpovědnost na **subjektivní a objektivní**. Na principu subjektivní odpovědnosti je založena např. trestní odpovědnost, většina případů odpovědnosti za škodu aj. V některých případech, kdy odpovědnost a míra rizika je příliš vysoká, stát příslušným právním předpisem stanoví povinnost uzavřít si před započítím činnosti příslušné pojištění (známé většinou pod názvem “ pojištění profesní odpovědnosti“).

Pojištění odpovědnosti za škodu potom lze rozdělit na pojištění odpovědnosti za škodu fyzických a právnických osob v souvislosti s jejich podnikatelskou činností nebo vztahem k nemovitosti, přičemž podmínkou pro provozování některých činností může být sjednání povinného pojištění (např. pojištění některých profesních odpovědností za škodu) a pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu povolání, tj. pojištění odpovědnosti zaměstnance za škodu, kterou může způsobit svému zaměstnavateli při výkonu povolání.

2. 2 Odpovědnost za škodu způsobenou zaměstnavateli

Abychom mohli klasifikovat odpovědnost zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli, je kromě výše uvedených předpokladů dále zapotřebí prokázat zavinění této škody u zaměstnance. V případě stanovení výše náhrady škody se projevuje ochranná funkce zákoníku práce. Dochází tady k limitaci výše odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli. Tato limitace se však projevuje pouze v případě vzniku škody na straně zaměstnavatele nedbalostním jednáním zaměstnance. Způsobí-li ovšem zaměstnanec škodu úmyslně nebo poruší pracovní kázeň tím, způsobem, že v okamžiku vzniku škody zaměstnavateli při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s nimi je pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek, limitace dána zákoníkem práce se již neuplatňuje a zaměstnanec dále odpovídá za škodu v plné výši.¹⁰

V praxi se často setkáváme při hlášení pojistných událostí zaměstnancem s nepřesnou nebo zavádějící formulací uvedeného popisu způsobené škody zaměstnavateli. Je tedy zapotřebí

⁹ HŮRKA, Petr. *Ochrana zaměstnance a flexibilita zaměstnávání*. Praha : Auditorium s. r. o., 2009. 189 s.

¹⁰ HŮRKA, Petr. *Ochrana zaměstnance a flexibilita zaměstnávání*. Praha : Auditorium s. r. o., 2009. 189 s.

věnovat značnou pozornost při vyplňování hlášení pojistné události právě popisu způsobené škody zaměstnancem zaměstnavateli.

Vedle dobrovolného pojištění odpovědnosti z výkonu povolání, existuje i povinné pojištění odpovědnosti v praxi nazývané pojištění profesní odpovědnosti za škodu.

2.3 Pojištění profesní odpovědnosti za škodu

Profesní činností rozumíme vykonávání určité specifické činnosti právnickou či fyzickou osobou. Je-li předpoklad, že v souvislosti s výkonem případně s výsledky duševní činnosti je spojeno riziko vzniku odpovědnosti za škodu někomu dalšímu, přistupuje stát k řešení této situace a příslušnými právními předpisy stanoví pro určité profese povinné pojištění odpovědnosti za škodu z profesní činnosti. Některé druhy profesí tedy mají pojištění profesní odpovědnosti povinné.

Povinné pojištění odpovědnosti za škodu z profesní činnosti je určeno především pro odborné profese: **právnícké** (např. advokát, notář), **lékařské** profese (např. veterinární lékař, stomatolog, lékárník a další), **ekonomické profese** (např. auditor, daňový poradce, pojišťovací nebo zajišťovací makléř a pojišťovací agent, soudní exekutor a další) a některé další profese. Z profesních činností, které nepodléhají režimu povinných pojištění, jmenujme alespoň soudní znalce a soudní tlumočnický, ekonomické a organizační poradce, účetní a další.

Dále můžeme uvést zcela specifické povinné smluvní pojištění odpovědnosti za škodu, např.: provozovatel letadla, provozovatel vnitrozemského plavidla, provozovatel jaderného zařízení apod.

2.4 Pojištění odpovědnosti z výkonu povolání

Jsme-li zaměstnání a vykonáváme pracovní činnost pro svého zaměstnavatele, kdy neseme příslušnou míru zodpovědnosti za výkon svého povolání a nepatříme do skupiny, kdy si sjednáváme pojištění tzv. „profesní odpovědnosti“, připadá pro nás do úvahy pojištění odpovědnosti z výkonu povolání. Jedná se tedy o dobrovolné pojištění, kdy záleží na našem uvážení, jestli se rozhodneme tento druh pojištění uzavřít. Vyhodnotíme-li odpovědnost a míru rizika, spojenou s výkonem našeho povolání jako vysokou, rozhodneme se pro uzavření pojištění odpovědnosti za škody při výkonu povolání. Nicméně uzavření pojistné smlouvy je až posledním krokem. Našemu výběru příslušného pojištění předchází výběr pojišťovny a analýza tohoto druhu pojištění, dostupnost pojišťoven, seznámení se s nabízenými produkty, pojistnými podmínkami, cenou pojištění, rozsahem pojistného krytí, výluk z pojištění, hlášení pojistných událostí a celkové komfortnosti nabízeného produktu.

2.5 Zákoník práce a odpovědnost

Zaměstnanec odpovídá zaměstnavateli za škodu, kterou mu způsobí **zaviněným porušením** povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. V takovém případě vzniká zaměstnanci povinnost poskytnout zaměstnavateli náhradu vzniklé škody. Tento druh odpovědnosti a právní úpravu řeší především zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce (ZP). Zde jsou vedle obecné odpovědnosti dále uvedeny i tři zvláštní druhy odpovědnosti za škodu, a to:

- odpovědnost za nesplnění povinnosti k odvrácení škody (§ 251 ZP),
- odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách (§ 252 - § 254ZP),
- odpovědnost za ztrátu svěřených předmětů (§ 255 - § 256 ZP).

Tyto odpovědnosti se uplatní jen v případech, že budou splněny všechny předpoklady pro uplatnění daného druhu zvláštní odpovědnosti. V ostatních případech se uplatní obecná odpovědnost.

2.5.1 Obecná odpovědnost zaměstnance

Obecná odpovědnost zaměstnance za vzniklou škodu a to dle § 250 – obecná odpovědnost, která je vymezena v zákoně č. 262/2006 Sb., zákoník práce ve znění pozdějších předpisů, a to následovně: „(1) *Zaměstnanec odpovídá zaměstnavateli za škodu, kterou mu způsobil zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.* (2) *Byla-li škoda způsobena také porušením povinností ze strany zaměstnavatele, odpovědnost zaměstnance se poměrně omezí.* (3) *Zaměstnavatel je povinen prokázat zavinění zaměstnance, s výjimkou případů uvedených v § 252 a 255.*“¹¹

Využijeme materiálu z interního školení k odpovědnosti za škodu zaměstnavatele a zaměstnance, které proběhlo v rámci ČAP, a uvedeme některé pro naši práci důležité části prezentace¹² Předpoklady vzniku obecné odpovědnosti zaměstnance za škodu dle uvedeného materiálu:

- porušení právních povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním nebo úmyslné jednání proti dobrým mravům;
- vznik škody;
- příčinná souvislost;
- zavinění zaměstnance, které je zaměstnavatel povinen prokázat.

Za plnění pracovních úkolů lze považovat dále i jinou činnost vykonávanou na příkaz

¹¹ Česko. Zákon č. 262/2006 zákoník práce. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2006, 84, s. 3146-3241.

¹² PETR HURKA. *Odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance za škodu dle ZP*. 2011.

zaměstnavatele, činnost, která je předmětem pracovní cesty, činnost konána pro zaměstnavatele na podnět odborové organizace. Za předpokladu, že zaměstnanec koná určitou činnost pro zaměstnavatele a nepotřebuje k ní zvláštní oprávnění ani ji nekoná proti výslovnému zákazu zaměstnavatele, lze tuto činnost rovněž považovat za plnění pracovních úkolů.

Za činnost v přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů se považují úkony potřebné k výkonu práce a úkony během práce obvyklé nebo nutné před počátkem práce nebo po jejím skončení. Podmínkou pro uznání těchto úkonů za činnost konanou zaměstnancem v přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů je jejich výkon v objektu zaměstnavatele. Za tuto činnost lze zároveň považovat školení zaměstnanců organizované zaměstnavatelem nebo odborovou organizací, popřípadě orgánem nadřízeným zaměstnavateli. Za předpokladu, že dojde k vybočení jednání zaměstnance z plnění pracovních úkolů, respektive z přímé souvislosti s ním, nebude se jednat o odpovědnost zaměstnance podle pracovního práva, ale o odpovědnost charakterizovanou typem povinností, které byly porušeny. Byla-li škoda způsobena také porušením povinností ze strany zaměstnavatele, odpovědnost zaměstnance se poměrně omezí.

2.5.2 *Výše náhrady škody při obecné odpovědnosti*

Při obecné odpovědnosti za škodu je zaměstnanec povinen nahradit zaměstnavateli skutečnou škodu, a to v penězích, jestliže neodčiní škodu uvedením v předešlý stav. Při určení výše škody na věci se vychází z ceny věci v době poškození.

Rozsah náhrady škody pro obecnou odpovědnost je řešen v zákoně č. 262/2006 Sb. zákoník práce ve znění pozdějších předpisů, § 257 a to následovně: „(1) *Zaměstnanec, který odpovídá za škodu podle § 250 je povinen nahradit zaměstnavateli skutečnou škodu, a to v penězích, jestliže neodčiní škodu uvedením v předešlý stav. (2) Výše požadované náhrady škody způsobené z nedbalosti nesmí přesáhnout u jednotlivého zaměstnance částku rovnající se čtyřapůlnásobku jeho průměrného měsíčního výdělku před porušením povinnosti, kterým způsobil škodu. Toto omezení neplatí, byla-li škoda způsobena úmyslně, v opilosti, nebo po zneužití jiných návykových látek. (3) Jde-li o škodu způsobenou úmyslně, může zaměstnavatel požadovat, kromě částky uvedené v odstavci 2, i náhradu ušlého zisku. (4) Způsobil-li škodu také zaměstnavatel, hradí zaměstnanec jen poměrnou část škody podle míry svého zavinění. (5) Odpovídá-li za škodu více zaměstnanců, hradí každý z nich poměrnou část škody podle míry svého zavinění.*“¹³

¹³ Česko. Zákon č. 262/2006 zákoník práce. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2006, 84, s. 3146-3241.

2.5.3 *Odpovědnost za nesplnění povinností k odvrácení škody (§ 251 ZP)*

Zaměstnanci vznikají povinnosti při předcházení vzniku škody. Vůči zaměstnanci, který vědomě neupozornil nadřízeného vedoucího zaměstnance na hrozící škodu, nebo přímo proti hrozící škodě nezakročil, ačkoli by tím bylo zabráněno bezprostřednímu vzniku škody, může zaměstnavatel požadovat, aby přispěl k úhradě škody, která byla zaměstnavateli způsobena, a to v rozsahu přiměřeném okolnostem případu, pokud není možné nahradit škodu jinak. Při určení výše náhrady této škody se přihlédne zejména k okolnostem, které bránily splnění povinnosti, a k významu škody pro zaměstnavatele. Výše náhrady škody pak nesmí přesáhnout trojnásobek průměrného měsíčního výdělku zaměstnance.

2.5.4 *Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách (§ 252 - § 254 ZP)*

Podle této odpovědnosti zaměstnanec odpovídá za škodu vzniklou na věcech vyšší majetkové hodnoty, které mu byly zaměstnavatelem svěřeny, ve zvýšeném nebo úplném rozsahu ve srovnání s obecnou odpovědností zaměstnance za škodu.

Předpokladem odpovědnosti za schodek na svěřených hodnotách je:

- vznik škody, a to ve formě schodku na svěřených hodnotách;
- písemná dohoda o odpovědnosti k ochraně hodnot zaměstnanci svěřených k vyúčtování;
- zavinění zaměstnance, které se ze zákona předpokládá a zaměstnavatel tak není povinen ho zaměstnanci dokazovat. Naopak na straně zaměstnance je povinnost prokázat, že škodu nezavinil, jestliže se chce této odpovědnosti zprostit.

Nezbytnou podmínkou odpovědnosti za schodek na svěřených hodnotách, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat, je písemná dohoda o odpovědnosti k ochraně hodnot zaměstnanci svěřených k vyúčtování. Zaměstnanec tady odpovídá za celý vzniklý schodek v plném rozsahu.

3 SUBJEKTY PŮSOBÍCÍ NA POJISTNÉM TRHU V ČR

Na našem pojistném trhu působí celá řada pojišťovacích subjektů a nabídky pojištění odpovědnosti při výkonu povolání jsou různé, stojíme tedy před otázkou, jakým způsobem provést výběr konkrétního pojištění tak, aby odpovídal plně našim potřebám a poskytoval nám plnou pojistnou ochranu na rizika, kterým jsme při výkonu svého povolání vystaveny.

Při uzavření pojistné smlouvy můžeme postupovat různým způsobem, např. můžeme využít nabídky pojišťovacího nebo finančního zprostředkovatele, nebo nabídky na internetu. V této práci se zaměříme na individuální výběr pojištění odpovědnosti z výkonu povolání a zvolení konkrétní pojišťovny. Zmapujeme nabídky na našem pojistném trhu a poukážeme na možná rizika, které s sebou toto pojištění nese. Zaměříme se nejen na cenu, stanovení rizikových skupin, ale i na pojistné podmínky, hlášení pojistných, možnosti sjednání si pojistné smlouvy on-line a další.

Abychom měli ucelený přehled o všech pojišťovnách působících na pojistném trhu v ČR, provedeme nejprve jejich výběr na stránkách **České národní banky**, která plní funkci státního dozoru nad celým finančním trhem. Přehled všech pojišťoven působících v České republice uvádí následující tabulka.

Tabulka 1: Seznam pojišťoven v ČR k 5. 10. 2011

IČO	Název pojišťovny	Zahájení činnosti
27182461	AEGON Pojišťovna, a.s.	22.9.2004
47115971	Allianz pojišťovna, a.s.	23.12.1992
45794944	Amcico pojišťovna a.s.	17.7.1992
25114344	Aviva životní pojišťovna, a.s.	20.3.1997
28195604	AXA pojišťovna a.s.	29.5.2008
61859524	AXA životní pojišťovna a.s.	21.7.1995
25080954	BNP Paribas Cardif Pojišťovna, a. s.	11.10.1996
25830660	Cestovní pojišťovna ADRIA Way družstvo	15.2.1999
27655385	CHARTIS EUROPE S.A., pobočka pro Českou republiku	10.10.2006
63998530	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	6.11.1995
45272956	Česká pojišťovna a.s.	1.5.1992
49240749	Česká pojišťovna Zdraví a.s.	17.6.1993
45534306	ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB	17.4.1992
61860701	D.A.S. pojišťovna právní ochrany, a.s.	26.1.1995
27607488	DEUTSCHER RING Lebensversicherungs-Aktiengesellschaft, pobočka pro Českou republiku	27.9.2006
28995767	DEUTSCHER RING Sachversicherungs - AG, pobočka pro Českou republiku	12.1.2009
27441831	DIRECT Pojišťovna, a.s.	31.3.2006
25603370	Euler Hermes Čescob, úvěrová pojišťovna, a.s.	21.8.1997
49240196	Evropská Cestovní Pojišťovna, a.s.	23.4.1993
45279314	Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.	1.6.1992
61859869	Generali Pojišťovna a.s.	1.1.1995
60192402	HALALI, všeobecná pojišťovna,a.s.	11.11.1993
46973451	Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	11.11.1992
25703838	ING pojišťovna, a.s.	21.10.1998
27366421	ING Životná poisťovňa, a.s., pobočka pro Českou republiku	15.2.2005
40763587	ING Životní pojišťovna N.V., pobočka pro Českou republiku	22.5.1992
63998017	Komerční pojišťovna, a.s.	1.9.1995
47116617	Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	1.3.1993
27245322	KUPEG úvěrová pojišťovna, a.s.	24.6.2005
61328464	Maxima pojišťovna, a.s.	1.7.1994
47452820	Pojišťovna České spořitelny, a.s., Vienna Insurance Group	1.10.1992
27116913	Pojišťovna VZP, a.s.	16.1.2004
25345150	Servisní pojišťovna a.s.	18.7.1997
60197501	Slavia pojišťovna a.s.	1.6.1994
29028426	Stewart Title Limited, pobočka pro Českou republiku	30.4.2009
25073958	Triglav pojišťovna,a.s.	3.9.1996
49240480	UNIQA pojišťovna, a. s.	28.5.1993
61858714	VICTORIA VOLKSBANKEN pojišťovna, a.s.	22.9.1994
25710966	Vitalitas pojišťovna, a.s.	17.11.1998
28400682	Wüstenrot pojišťovna a.s.	27.5.2008
25720198	Wüstenrot, životní pojišťovna, a.s.	21.12.1998

Zdroj: ČNB [online]. 5. 10. 2011 [cit. 2011-10-05]. Pojišťovny a pobočky zahraničních pojišťoven. Dostupné z WWW: <https://apl.cnb.cz/apl/jerrsdad/JERRS.WEB15.BASIC_LISTINGS_RESPONSE_3?p_lang=cz&p_DATUM=05.10.2011&p_hie=HI&p_rec_per_page=25&p_ses_idx=17#>.

Tabulka je uspořádána přehledně dle názvu pojišťovny, uvedeno je IČ (pro další hledání, např. v obchodním rejstříku¹⁴, kde máme možnost ověřit si potřebné údaje). Zajímavým údajem je den zápisu, tj. datum od kdy příslušná pojišťovna na našem trhu působí. Při volbě pojišťovny, by mohl být tento údaj, jako jedno z možných hledisek, které ovlivní náš výběr. Období, po které daná pojišťovna působení na našem trhu, může poukazovat na dobrou solventnost dané pojišťovny a může být i indikátorem případné úspěšnosti pojišťovny na pojišťovacím trhu (nemusí platit pro všechny pojišťovny a všeobecně, v praxi je možné se setkat s pojišťovnami, která jsou krátce na našem trhu, a přesto dosahují velmi dobrých výsledků).

Jako další oficiální zdroj lze využít internetové stránky **České asociace pojišťoven**.¹⁵ Zde najdeme seznam členských pojišťoven, včetně příslušných kontaktů. K datu 6. 10. 2011 je zde registrováno 30 členských pojišťoven. U České asociace pojišťoven se mohou pojišťovny registrovat dobrovolně, v registrech ČNB jsou všechny pojišťovny a organizační jednotky, které mají platnou licenci pro tento druh podnikání a v současné době působící na našem trhu, proto je zde určitá disproporce mezi počtem pojišťoven mezi údaji ČNB a údaji ČAP (ČNB 41 pojišťoven, ČAP 30). Nicméně internetové stránky České asociace pojišťoven využijeme dále, neboť jsou zde přehledně uvedeny i pojistné produkty, které dané pojišťovny nabízí.

Vedle těchto oficiálních zdrojů bychom mohli využít i komerčních internetových stránek, které nabízí nebo poskytují různé finanční služby, srovnání pojistných produktů, pojišťoven apod. Jmenovat bychom mohli např. *finance.cz*, *měšec.cz* a další. Zde je možné vyhledat pojištění odpovědnosti z výkonu povolání pro různé pojišťovny, při zvolení různých kritérií. Nicméně nabídky pojištění na těchto stránkách nejsou v plném rozsahu toho, co nám trh s pojištěním nabízí, jsou závislé na mnoha dalších faktorech a spíše nám mohou pomoci k rychlému přehledu a orientaci v dané problematice, než jako úplný přehled o nabídce na našem pojistném trhu.

3.1 Pojišťovny nabízející pojištění odpovědnosti z výkonu povolání

Na našem pojišťovacím trhu působí 41 pojišťoven, registrovaných u České asociace pojišťoven (ČAP) je pouze 30 členských pojišťoven. Ne všechny ovšem nabízí pojištění

¹⁴ *Ministerstvo spravedlnosti České republiky* [online]. 2011 [cit. 2011-10-06]. Obchodní rejstřík a Sběrka listin. Dostupné z WWW: <<http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=or&sysinf.@strana=searchSubject>>.

¹⁵ *Česká asociace pojišťoven* [online]. 2010 [cit. 2011-10-06]. Členské pojišťovny. Dostupné z WWW: <http://www.cap.cz/List.aspx?item=KONTAKTY_CLENOVE_CAP&view=pro+web+%C4%8Dlensk%C3%A9+poji%C5%A1%C5%A5ovny>.

odpovědnosti z výkonu povolání. Abychom zjistili konkrétní pojišťovny, které nabízí tento pojistný produkt, využijeme především výroční zprávu ČAP za rok 2010, kde jsou pro 30 členských pojišťoven uvedeny konkrétní pojistné produkty, které registrovaná pojišťovna nabízí. Zjistíme následující přehled.

Tabulka 2: Pojišťovny nabízející pojištění odpovědnosti z výkonu povolání

Název pojišťovny	Internetové stránky
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	www.cpp.cz
Česká pojišťovna a.s.	www.ceskapojistovna.cz
ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	www.csobpoj.cz
Generali Pojišťovna a.s.	www.generali.cz
Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	www.hvp.cz
Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	www.koop.cz
Slavia pojišťovna a.s.	www.pojistovna-slavia.cz
Triglav pojišťovna, a.s.	www.triglav.cz
UNIQA pojišťovna, a.s.	www.uniqa.cz

Zdroj: Česká asociace pojišťoven [online]. 2010 [cit. 2011-10-06]. Pojistné produkty. Dostupné z WWW: <<http://www.cap.cz/ProduktyPojistoven.aspx>>.

Jedná se celkem o 9 z 30 pojišťoven působících na našem trhu a registrovaných v České asociaci pojišťoven.

Vzájemným porovnáním tabulky 1 a registrovaných pojišťoven u ČAP získáme následující přehled 9 pojišťoven, které nejsou registrovány v ČAP, ale působí v ČR.

Tabulka 3: Seznam neregistrovaných pojišťoven v ČAP

Název pojišťovny	Internetové stránky
Cestovní pojišťovna ADRIA Way družstvo	http://www.pojistovna-adria.cz/
CHARTIS EUROPE S.A., pobočka pro Českou republiku	http://www.chartisinsurance.com/home_878_208253.html
Euler Hermes Česob, úvěrová pojišťovna, a.s.	http://www.eulerhermes.cz/cs/
Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.	http://www.egap.cz/
HALALI, všeobecná pojišťovna, a.s.	http://www.halali-pojistovna.cz/
KUPEG úvěrová pojišťovna, a.s.	http://www.kupeg.cz/
Servisní pojišťovna a.s.	http://www.pcsp.cz/
Stewart Title Limited, pobočka pro Českou republiku	internetové stránky nemají
Vitalitas pojišťovna, a.s.	http://www.vitalitas.cz/

Zdroj: vlastní zpracování provedené porovnání registrovaných pojišťoven u ČAP a pojišťoven u ČNB

V uvedené tabulce jsou pojišťovny, které nabízí převážně velmi specifické pojistné produkty, jako například pojištění úvěru, cestovní pojištění, pojištění zdraví apod. Prověřením zjistíme, že ani jedna z uvedených 9 neregistrovaných pojišťoven v ČAP nenabízí námi poptávané pojištění odpovědnosti z výkonu povolání. Z našeho pohledu pojištění odpovědnosti stojí za zmínku **HALALI, všeobecná pojišťovna, a.s.**, která nabízí velmi specifické druhy pojištění

odpovědnosti, jako např. pojištění odpovědnosti při výkonu práva myslivosti, pojištění odpovědnosti provozu střelnic, pojištění úrazu při výkonu práva myslivosti, pojištění odpovědnosti zahraničních lovců, připojištění úraz pro myslivost a další.

3.2 Porovnání pojišťoven nabízející pojištění odpovědnosti z výkonu povolání dle tržního podílu

Abychom získali přehled o postavení pojišťoven na pojistném trhu, nejprve seřadíme jednotlivé pojišťovny dle tržního podílu pojistného v ČR. K seřazení pojišťoven dle předepsaného pojistného využijeme opět výroční zprávu ČAP za rok 2010, kde je uveden údaj celkového předepsaného pojistného pro všechny registrované pojišťovny v ČAP ve výši 155 998 mil Kč. Pro jednotlivé pojišťovny vezmeme celkově předepsané pojistné za konkrétní pojišťovnu (nebudeme brát v potaz další podrobnější členění na předepsané pojistné za životní a neživotní pojištění) a spočítáme tržní podíl za rok 2010. Údaje se mohou lišit se současnými údaji zveřejněnými za rok 2012, neboť došlo ke změně metodiky ve vykazování předepsaného pojistného pro oblast životního jednorázového pojištění. Po provedeném porovnání získáme následující přehled pojišťoven seřazený dle tržního podílu.

Tabulka 4: Přehled nejvýznamnějších pojišťoven dle tržního podílu předepsaného pojistného

Pojišťovna	Předepsané pojistné v mil. Kč	Podíl na trhu	Nabízí pojistný produkt
Česká pojišťovna a.s.	37 121	23,80%	ano
Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	30 895	19,80%	ano
Allianz pojišťovna, a.s.	10 700	6,86%	ne
ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB	10 235	6,56%	ano
Pojišťovna České spořitelny, a.s., Vienna Insurance Group	9 203	5,90%	ne
Komerční pojišťovna, a.s.	8 982	5,76%	ne
Generali Pojišťovna a.s.	8 947	5,74%	ano
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	6 372	4,08%	ano
ING pojišťovna, a.s.	5 973	3,83%	ne
UNIQA pojišťovna, a. s.	4 972	3,19%	ano
AXA pojišťovna a.s.	3 907	2,50%	ne

Zdroj: Česká asociace pojišťoven [online]. 2011 [cit. 2011-10-19]. Výroční zprávy. Dostupné z WWW: <http://http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%AD+zpr%C3%A1vy>

Z tabulky je patrné, že největší podíl na trhu si drží Česká pojišťovna, a. s., jako druhá je Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, o třetí a čtvrté místo se dělí Allianz

pojišťovna, a. s. a ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB. Uvedeno je zde 11 pojišťoven, jejichž tržní podíl je vyšší jak dvě procenta. V této tabulce je provedeno zároveň porovnání s tabulkou č. 2, zvýrazněny jsou pojišťovny nabízející pojištění odpovědnosti za škodu při výkonu povolání. Do výběru se nedostaly pojišťovny s nižším tržním podílem, které nabízejí pojištění odpovědnosti z výkonu povolání a to: **Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s., Slavia pojišťovna a.s. a Triglav pojišťovna, a. s.** Je zajímavé, že pojištění odpovědnosti z výkonu povolání nenajdeme u všech větších pojišťoven. Abychom si tuto skutečnost potvrdili, obracíme se na všechny větší pojišťovny, u kterých bychom čekali širokou nabídku pojistných produktů s e-mailovým dotazem, ohledně poptávaného pojištění odpovědnosti z výkonu povolání a dostáváme následující odpovědi:

Allianz pojišťovna, a.s., má ve své nabídce pouze „profesní pojištění odpovědnosti“: Na jejich internetových stránkách ve speciální nabídce, nalezneme specifické druhy profesí, např. poskytovatele sociálních služeb, výbor Společenství vlastníků jednotek, správce nemovitostí a realitních kanceláří, autorizované architekty, energetické auditory a další.

Pojišťovna České spořitelny, a.s., Vienna Insurance Group nám náš dotaz odpověděla následující: *„na základě rozhodnutí akcionářů Pojišťovny České spořitelny o zaměření se pouze na oblast životního pojištění a bankopojištění, došlo v lednu r. 2004 k prodeji části podniku Pojišťovny České spořitelny, a. s. týkající se neživotního pojištění. Informace o neživotním pojištění jsou poskytovány prostřednictvím pojišťovny Kooperativa, Vienna Insurance Group, se kterou Finanční skupina České spořitelny uzavřela strategické partnerství.“*

Komerční pojišťovna, a.s., uvádí na náš dotaz, že je orientována převážně na životní pojištění a bankopojištění. Pojištění majetku, odpovědnosti, pojištění motorových vozidel a pojištění průmyslu a podnikatelů v současné době nemá v nabídce produktů.

ING pojišťovna, a.s. a **AXA pojišťovna a.s.**, tento druh pojištění rovněž neposkytují, na náš dotaz nereflktují.

4 POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI Z VÝKONU POVOLÁNÍ

V následující části se zaměříme na konkrétní pojišťovny a pojištění odpovědnosti z výkonu povolání. Bude nás zajímat především dostupnost daného produktu, tj. možnost sjednání on-line, případně po telefonu, nabídka pojištění na internetu, zda jsou informace uvedeny pouze všeobecně nebo konkrétně, tj. např. včetně ceny, pojistných podmínek a další. Dále se zaměříme na možnost sjednání na přímo, tedy prostřednictvím kanceláří nebo poboček. Budeme analyzovat nejen cenu daného produktu, ale i další parametry, jako je nabízený limit pojistného plnění, rozlišení případných rizikových skupin, možnost pojištění i pro zahraničí, zahrnuje-li pojištění i odpovědnost za škodu způsobenou v souvislosti s řízením dopravního prostředku zaměstnavatele a v neposlední řadě zjistíme možnost hlášení pojistných událostí, případně provedení různých změn na pojistné smlouvě.

Abychom mohli provést vzájemné porovnání především cen tohoto pojistného produktu, zvolíme dva modelové příklady a u každé pojišťovny zjistíme jejich nabídku. Modelové příklady zvolíme tak, abychom měli možnost porovnání dopadu míry rizika vykonávaného povolání na cenu pojištění. Pro první modelový příklad zvolíme řidiče z povolání, který jezdí s nákladním autem po celém světě. Toto povolání bude rozhodně patřit do nejrizikovější skupiny. Jako druhý modelový příklad zvolíme vedoucí prodejny s elektronikou, která k výkonu svého povolání nepoužívá služební auto. Pro stanovení limitu pojistného plnění připadajících do úvahy při sjednání pojistné smlouvy, vezmeme v potaz ustanovení § 257 ZP, kde je uvedeno: „2) *Výše požadované náhrady škody způsobené z nedbalosti nesmí přesáhnout u jednotlivého zaměstnance částku rovnající se čtyřapůlnásobku jeho průměrného měsíčního výdělku před porušením povinnosti, kterým způsobil škodu. Toto omezení neplatí, byla-li škoda způsobena úmyslně, v opilosti, nebo po zneužití jiných návykových látek.*“¹⁶

Použijeme údaje Českého statistického úřadu o průměrné hrubé měsíční mzdě v jednotlivých oborech a propočtem zjistíme přibližnou částku, která pro uvedené odvětví přichází do úvahy, a zpracujeme do následující tabulky.

¹⁶ Česko. Zákon č. 262/2006 zákoník práce. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2006, 84, s. 3146-3241.

Tabulka 5: Průměrné hrubé mzdy zaměstnanců za rok 2009 dle odvětví národního hospodářství

Wybraná odvětví národního hospodářství	Průměrný hrubý měsíční příjem v Kč	4,5 násobek průměrného hrubého příjmu
zemědělství	17 941	80 735
průmysl	22 862	102 879
stavebnictví	21 615	97 268
obchod	21 563	97 034
peněžnictví	47 127	212 072
vzdělávání	23 457	105 557
zdravotnictví	23 527	105 872
Průměr v národním hospodářství za rok 2009	23 488	105 696

Zdroj: Zdroj: Český statistický úřad [online]. 10.12. 2010 [cit. 2011-10-18]. Česká republika v číslech 2010. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/2010ediciplan.nsf/p/1409-10>>.

Z této tabulky vyplývá, že se 4,5 násobek průměrné hrubé mzdy pohybuje kolem částky 100 000 Kč. Při sjednání pojistné smlouvy pro pojištění odpovědnosti z výkonu povolání, by mělo být rozhodujícím momentem stanovení si limitu pojistného plnění, tedy 4,5 násobku svého hrubého měsíčního výdělku, to neplatí ovšem pro všechny pojišťovny. Námi poptávaný limit pro výše uvedená povolání pro modelové příklady bude 100 000 Kč.

4.1 Česká pojišťovna a.s.

Česká pojišťovna a. s. (ČP) je největší pojišťovna v České republice, kterou bychom mohli prezentovat jako univerzální pojišťovnou s více než 180letou bohatou tradicí poskytování životního i neživotního pojištění. ČP poskytuje jak individuální životní a neživotní pojištění, tak i pojištění pro malé, střední a velké klienty v oblasti průmyslových, podnikatelských rizik a zemědělství. Je zde zaměstnáno přibližně 3900 zaměstnanců a 5600 obchodních zástupců, má více než 3000 obchodních míst. Celkové předepsané pojistné podle metodiky České asociace pojišťoven v roce 2010 činilo 38,4 miliardy korun. Česká pojišťovna spravuje téměř devět milionů pojistných smluv a její tržní podíl na domácím trhu přesahuje 25 procent.¹⁷

Přestože se jedná o naši největší pojišťovnu, není na jejich internetových stránkách možnost sjednat si toto pojištění on-line. Jsou zde uvedeny informace o 4,5 násobku hrubé měsíční mzdy, dále je zde upozornění na nižší pojistné, pokud je prováděna méně rizikovou činnost, ovšem tato riziková činnost není jednoznačně a dále specifikovaná. Je zde přímo uvedeno, že pojistit lze všechny profese. Na internetových stránkách použita přímo formulace „neexistuje

¹⁷ Česká pojišťovna a. s. [online]. 2011 [cit. 2011-11-13]. Profil České pojišťovny a. s. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/profil>>.

profese, kterou bychom neuměli pojistit,¹⁸ nicméně toto tvrzení není ničím podloženo a pravdivost nelze ověřit. Uvedena je i následující **spoluúčast na náhradě škody**: základní 10 %, variantně 20 % nebo 30 % (s vyšší spoluúčastí získáváte slevu na pojistném). Především termín nižší pojistné je velmi nepřesný a udávaný do souvislosti s méně rizikovými činnostmi je zavádějící (rizikové činnosti nejsou vyjmenovány, nemáme tedy žádnou zpětnou kontrolu). Při sjednání pojistné smlouvy je rozhodující povolání a profesní skupina (např. povolání řidič, profesní skupina – řidič nákladních automobilů). Pro každý druh povolání a profese je určena rozdílná cena pojištění. Je tedy náročné především správné zařazení dle povolání a profesní skupiny už při sjednání a je otázka, zda při pojistné události nemůže dojít v důsledku chybného zařazení i ke krácení pojistného plnění. Seznam povolání a profesních skupin není oficiálně k dispozici.

4.1.1 Rozsah pojištění

Maximální počet škod za rok: neomezen (součet škod nesmí ovšem překročit dvojnásobek limitu plnění sjednaného ve smlouvě). V případě sjednání pojistné smlouvy je nutné brát tuto skutečnost v potaz (riziko četnosti hlášení pojistných událostí za pojistný rok).

Spoluúčast na náhradě škody: základní 10 %, variantně 20 % nebo 30 % (s vyšší spoluúčastí klient získá slevu na pojistném). Je samozřejmé, pokud se formou spoluúčasti budeme podílet na případném plnění v případě pojistné události, bude rozhodující, jakou spoluúčast zvolíme (tedy bude nás zajímat poměr ceny a případné spoluúčasti). Vzhledem ke skutečnosti, že tato pojišťovna nemá oficiálně zveřejněné ceny pojištění, je nutné nechat si zpracovat konkrétní nabídku pojištění na základě mailové poptávky. Nabídku pojištění na naše modelové příklady uvádí následující tabulka.

Tabulka 6: Česká pojišťovna a. s. - modelové příklady a ceny pojištění odpovědnosti z výkonu povolání

1. modelový příklad - vedoucí prodejny s elektronikou, ČR, bez řízení	Roční lhůtní pojistné	Roční lhůtní pojistné	Roční lhůtní pojistné
Limit pojistného plnění v Kč	10%	20%	30%
100 000	644	567	495
150 000	761	675	585
2. modelový příklad - řidič nákladního auta, svět			
Limit pojistného plnění v Kč	10%	20%	30%
100 000	2 043	1 809	1 575
150 000	2 277	2 016	1 755

Zdroj: vlastní zpracování na základě e-mailové nabídky

¹⁸ Česká pojišťovna a. s. [online]. 2011 [cit. 2011-11-13]. Profil České pojišťovny a. s. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/profil>>.

Barevně odlišené jsou modelové příklady, které budou použity při souhrnném srovnání nabídek všech pojišťoven.

Velmi důležitými dokumenty pro pojištění jsou všeobecné pojistné podmínky, zvláštní pojistné podmínky a někdy používané smluvní ujednání pro určitý druh pojištění. Při sjednání pojištění je důležité seznámit se s těmito dokumenty, abychom v budoucnosti nebyli nemile překvapeni (např. zamítnutím plněním pojistné události s odkazem právě na pojistné podmínky daného produktu). Tyto dokumenty upravují vzájemně práva a povinnosti obou stran, jsou dokládány vždy k pojistné smlouvě, případně jsou poskytovány už i při zpracování návrhu pojištění.

Česká pojišťovna a. s. používá pro pojištění odpovědnosti za škodu z výkonu povolání – Všeobecné pojistné podmínky pro pojištění odpovědnosti za škodu VPPOS 2005 (dále VPPOS 2005), dále Doplnkové pojistné podmínky pro pojištění odpovědnosti za škodu občanů DPPO 2005 (dále DPPO 2005) a Smluvní ujednání pro pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu.

VPPOS 2005 upravují práva a povinnosti pojištěného a pojistitele. Stanovují obecné výluky z pojištění. Nicméně je potřeba prostudovat postupně všechny tři uvedené dokumenty. Ve Smluvním ujednání pro pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu povolání je např. výluka – činnost konaná na základě dohody o provedení práce, vyrobení zmetku (vadného výrobku) nebo vadnou manuální prací při montážích, opravách, úpravách a stavebních pracích.

V ustanovení článku 4 DPPO 2005 je uvedeno: „*že nesmí celkové plnění pojišťovny ze škodných událostí nastalých v období dvanácti po sobě jdoucích měsíců od počátku pojištění nebo jeho výročního dne anebo v době určité, na kterou bylo pojištění sjednáno, přesáhnout dvojnásobek limitu, sublimitu pojistného plnění stanoveného v pojistné smlouvě pro sjednaná pojistná nebezpečí.*“¹⁹ Při sjednání pojistné smlouvy je nutné zvážit limit pojistného plnění s ohledem na ustanovení tohoto článku DPPO.

V případě hlášení pojistné události nalezneme na internetových stránkách příslušný formulář. Tuto pojistnou událost nelze hlásit on-line. Ve formuláři jsou požadovány údaje ohledně uzavřené pojistné smlouvy a dále údaje ohledně popisu škodní události. Jsou zde dva požadované údaje: výše vzniklé škody (není-li přesně známá, určit odhadem) a výše náhrady požadované organizací. Dále je zde dotaz: v čem spatřuje organizace Vaše zavinění a jak je

¹⁹ Česká pojišťovna a. s. *Pojištění odpovědnosti za škodu z výkonu povolání* [online]. 2011 [cit. 2012-04-08]. Dostupné z: <http://www.ceskapojistovna.cz/p?pojisteni-odpovednosti-za-skodu-z-vykonu-povolani>

prokazuje. Tento údaj bude vyplňovat pravděpodobně odpovědný zaměstnanec dané organizace, na tiskopis ovšem nejsou uvedeny žádné další pokyny. Další údaje - vyšetřeno policií, projednáno soudem, výsledek šetření (pokuta, rozsudek apod.). Je zde dotaz na pojištění u jiné pojišťovny a na výši poskytnutého plnění. Vyžadováno je potvrzení mzdové účtárny. V „poučení pro pojištěného“ je uvedeno upozornění, že se ČP zříká závazku, který pojištěný na sebe převzal neoprávněně.

„Pojišťovna není vázána závazkem pojištěného, který na sebe vzal bez předchozího projednání s ní a jestliže jde o závazek převzatý nad rámec stanovený právními předpisy, např. uzná-li pojištěný dluh, ač ze zákona za škodu neodpovídá, nebo jej uzná ve výši přesahující skutečnou škodu, uzná již promlčený nárok organizace apod.“²⁰ K tomuto poučení lze uvést, že velmi důležité je upozornit na tuto skutečnost klienta už při sjednání pojistné smlouvy. V okamžiku, kdy vyplňujeme hlášení pojistné události, hlásíme již škodu, kterou nám zaměstnavatel předepsal k úhradě, a my jsme tuto skutečnost akceptovali. V praxi je asi těžko představitelná skutečnost, že zaměstnanec odmítne převzít závazek z titulu způsobené škody zaměstnavateli až do okamžiku, než projedná případné plnění s příslušnou pojišťovnou, u které má pojištění odpovědnosti při výkonu povolání sjednané. Většinou se v praxi setkáváme s případy obrácenými, zaměstnanec uzná nárok zaměstnavatele, uplatní nárok na své pojišťovně a ze strany pojišťovny může dojít k zamítnutí plnění právě s ohledem na uvedené poučení.

4.2 Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group je druhou největší pojišťovnou na tuzemském trhu. Byla založena v roce 1991 jako první komerční pojišťovna na území bývalého Československa. Její podíl na celkovém předepsaném pojistném v ČR je 22 %. Je univerzální pojišťovnou, která nabízí plný sortiment služeb a všechny standardní druhy pojištění jak pro občany, tak pro klienty z řad firem od drobných podnikatelů až po velké korporace. Kooperativa je součástí koncernu Vienna Insurance Group (VIG).²¹

Pojištění odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli u této pojišťovny se řídí Všeobecnými pojistnými podmínkami pro pojištění majetku a odpovědnosti občanů a Zvláštními pojistnými podmínkami pro pojištění odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli.

²⁰ Česká pojišťovna a. s. *Pojištění odpovědnosti za škodu z výkonu povolání* [online]. 2011 [cit. 2012-04-08]. Dostupné z: <http://www.ceskapojistovna.cz/p?pojisteni-odpovednosti-za-skodu-z-vykonu-povolani>

²¹ Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group: Základní informace. *Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group* [online]. [cit. 2012-02-15]. Dostupné z: <http://www.koop.cz/o-nas/zakladni-informace/>

Opět je nutné při sjednání mít na zřeteli Zvláštní pojistné podmínky pro pojištění odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli a to konkrétně článek IV. „1) *Plnění pojistitele z jedné pojistné události činí 70 % z předepsané částky, kterou je pojištěný povinen zaplatit zaměstnavateli jako náhradu škody, a za kterou odpovídá podle příslušných právních předpisů, max. však limit pojistného plnění uvedený v pojistné smlouvě.*

2) *Na úhradu všech pojistných událostí vzniklých během jednoho pojistného roku poskytne pojistitel pojistné plnění do výše limitu pojistného plnění sjednaného v pojistné smlouvě.*²²

Přestože se jedná o druhou největší pojišťovnu, ani ta na svých internetových stránkách nenabízí možnost sjednat si toto pojištění on-line.

Při konkrétní poptávce s využitím našich modelových příkladů nám byly nabídnuty následující varianty uvedené v tabulce.

Tabulka 7: Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group - modelové příklady a ceny pojištění odpovědnosti z výkonu povolání

1. modelový příklad - bez řízení, vedoucí prodejny s elektronikou, ČR	Roční lhůtní pojistné
Limit pojistného plnění v Kč	30%
100 000	1 160
150 000	1 380
2. modelový příklad, řidič nákladního auta, svět	
Limit pojistného plnění v Kč	30%
100 000	2 020
150 000	2 400

Zdroj: Vlastní zpracování na základě e-mailové nabídky

Barevně odlišené jsou modelové příklady, které budou použity při souhrnném srovnání nabídek všech pojišťoven.

Z ustanovení zvláštních pojistných podmínek vyplývá 30% spoluúčast. Nabídnuta byla možnost sjednání pojistné smlouvy na základě uvedení rodného čísla a bydliště prostřednictvím oddělení telefonního prodeje.

Hlášení škody je možné prostřednictvím on-line formuláře, který se vyplňuje v několika krocích přímo na internetových stránkách této pojišťovny. Dále na jejich stránkách nalezneme klasický formulář v tištěné podobě. V údajích o škodě vyplňujeme dotaz: „Odpovídá někdo za škodu – ano, ne, částečně, kdo. Dále vyplňujeme dotaz: „Je poškozený Vaším manželem, sourozencem nebo příbuzným v řadě přímé, žil jste s poškozeným v době vzniku škodné

²² Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group. *Pojištění odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli* [online]. 2012 [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <http://www.koop.cz/nase-produkty/pojisteni-odpovednosti-zamestnance-za-skodu-zpusobenou-zamestnavateli/>

události ve společné domácnosti, uplatnil proti Vám poškozený nárok na náhradu škody a další.“ Otázky jsou zde uvedeny z důvodu výluk pro tento druh pojištění, neboť Všeobecné pojistné podmínky pro pojištění majetku a odpovědnosti občanů M-100/05 přímo v článku XXXII v odstavci 3) uvádí: „*Pojistitel neuhradí škodu, za kterou pojištěný odpovídá: a) svému manželu, sourozenci nebo příbuzným v řadě přímé nebo osobám, které s ním žijí ve společné domácnosti, b) svým společníkům nebo jejich manželům, sourozencům nebo příbuzným v řadě přímé nebo osobám, které žijí se společníkem ve společné domácnosti*“.²³

Ve výlukách Zvláštních pojistných podmínek pro pojištění odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli M-800/05 je v článku II. odstavce 1) uvedeno: „*pojištění se nevztahuje na odpovědnost za škodu způsobenou: d) při činnosti konané na základě dohody o provedení práce.*“²⁴

Při pojištění odpovědnosti z výkonu povolání je nutné pracovat i s Všeobecnými pojistnými podmínkami a Zvláštními pojistnými podmínkami případně Doplnkovými pojistnými podmínkami. Konkrétně uvedenou výluku z pojištění mají skoro všechny námi porovnávané pojišťovny. Jestliže tedy zaměstnáváme ve firmě rodinného příslušníka, nemá toto pojištění vůbec smysl uzavírat. Ovšem na druhou stranu ne všechny pojišťovny tento vztah řeší přímo v hlášení pojistné události, je tedy otázkou, jakým způsobem mají ostatní pojišťovny tuto výluku ošetřenou.

4.3 ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB

Současná ČSOB Pojišťovna, a. s. vznikla 1. 1. 2003 spojením IPB Pojišťovny a ČSOB Pojišťovny. Dnes je ČSOB Pojišťovna univerzální pojišťovnou nabízející široké portfolio životních i neživotních pojištění pro fyzické i právnické osoby. ČSOB Pojišťovna, a.s. byla založena v roce 1994 pod názvem Chmelařská vzájemná pojišťovna. V roce 1998, dva roky po vstupu na trh, vstoupil do společnosti strategický partner KBC Insurance N.V., který se stal v roce 2001 jejím 100% vlastníkem. souvislosti s tím změnila Chmelařská pojišťovna název na ČSOB Pojišťovna.

IPB Pojišťovny byla založena v roce 1992 tehdejší Investiční bankou, a.s. a vstoupila jako jedna z prvních tuzemských pojišťoven po demonopolizaci českého pojištnictví na pojistný trh. Později se transformovala do IPB Pojišťovny, a.s.

²³ Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group. *Pojištění odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli* [online]. 2012 [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <http://www.koop.cz/nase-produkty/pojisteni-odpovednosti-zamestnance-za-skodu-zpusobenou-zamestnavateli/>

²⁴ Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group. *Pojištění odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli* [online]. 2012 [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <http://www.koop.cz/nase-produkty/pojisteni-odpovednosti-zamestnance-za-skodu-zpusobenou-zamestnavateli/>

ČSOB Pojišťovna je univerzální pojišťovna, která nabízí životní i neživotní pojištění občanům, malým a středním podnikatelům i velkým korporacím. Spravuje téměř milion pojistných smluv, patří do největší evropské finanční skupiny KBC.²⁵

Na internetových stránkách nalezneme přímo kalkulačku pro výpočet námi požadovaného pojistného produktu, včetně možnosti sjednat si toto pojištění on-line. Sleva za sjednání on-line je 10 %. Na základě této kalkulačky získáme následující tabulku s kompletní cenovou nabídkou.

Tabulka 8: ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB - základní sazby pojistného pro pojištění odpovědnosti z výkonu povolání

Limit pojistného plnění v Kč	Řidič z povolání			Ostatní profese s řízením			Ostatní profese bez řízení		
	25%	10%	1 000 Kč	25%	10%	1 000 Kč	25%	10%	1 000 Kč
60 000	1 520	1 748	1 976	1 190	1 368	1 547	360	414	468
80 000	1 690	1 943	2 197	1 200	1 380	1 560	460	529	598
120 000	1 950	2 242	2 535	1 380	1 587	1 794	570	655	741
200 000	2 640	3 036	3 432	1 700	1 955	2 210	800	920	1 040
300 000	3 300	3 795	4 290	2 300	2 645	2 990	1 150	1 322	1 495
400 000	3 900	4 485	5 070	2 850	3 277	3 705	1 350	1 552	1 755
500 000	4 400	5 060	5 720	3 400	3 910	4 420	1 550	1 782	2 015
600 000	4 900	5 635	6 370	3 900	4 485	5 070	1 750	2 012	2 275
700 000	5 400	6 210	7 020	4 400	5 060	5 720	1 950	2 242	2 535

Zdroj: vlastní zpracování na základě materiálů ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB

Barevně odlišené jsou modelové příklady, které budou použity při souhrnném srovnání nabídek všech pojišťoven.

Použijeme-li kalkulačku pro pojistné na internetových stránkách, bude částka lhůtního ročního pojistného snížena ještě o 10 % z uvedených cen výše v tabulce 8.

Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu povolání se sjednává dle Všeobecných pojistných podmínek Pojištění odpovědnosti za škodu VPP ODO 2011 části A a C. Lze pojistit i brigádníky a práce na dohodu. Územní platnost je pro celý svět.

Sjednání prostřednictvím internetu je jednoduché, jsou uvedeny všechny ceny pro různé pojistné limity, klient má možnost zvolit si sám variantu s řízením nebo bez řízení.

V případě sjednání pojistné smlouvy prostřednictvím obchodního zástupce bude nabídnuta i možnost sloučit pojistnou smlouvu při výkonu povolání s pojištěním odpovědnosti za škodu. Dále lze pro toto pojištění v rámci jedné pojistné smlouvy sjednat pojištění více osob (např.

²⁵ ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB [online]. 2010 [cit. 2011-11-17]. O pojišťovně. Dostupné z WWW: <<http://www.csobpoj.cz/cs/o-spolecnosti/Stranky/o-spolecnosti.aspx>>.

pojistit najednou rodinné příslušníky). S touto možností sjednání pojistné smlouvy pro více osob jsme se nesečkali u žádné jiné pojišťovny, bereme-li v potaz individuální pojištění. Jiná skutečnost je při uzavírání kolektivních smluv pojištění odpovědnosti z výkonu povolání, s kterou se můžeme setkat u některých zaměstnavatelů, kdy volí tento druh pojištění pro své zaměstnance (např. pojištění mobilních likvidátorů pracujících pro pojišťovny v terénu).

4.4 Generali Pojišťovna a.s.

Generali Pojišťovna a.s. je komplexním pojišťovacím ústavem, který je schopen nabídnout svým klientům v oblasti životního i neživotního pojištění a bezplatné poradenství při volbě pojistného krytí. Generali je nadnárodní společnost a je třetí největší pojišťovnou na světě.²⁶

Vzhledem ke skutečnosti, že opět na internetových stránkách nejsou dostupné požadované informace, zasíláme e-mailový požadavek na modelové pojištění. Dostáváme následující odpověď, kterou uvádíme v plném rozsahu. Tabulka 11 je zpracována na základě této mailové odpovědi.

„V rámci pojištění odpovědnosti zaměstnance vůči zaměstnavateli nabízíme základní rozsah pojištění a několik typů připojištění.

*Nabízíme **základní krytí** škody na životě, zdraví, poškozením a zničením věci, škody z těchto škod vyplývající a jiná majetková škoda (čistě finanční škoda). Dále u nás lze sjednat **připojištění ztráty svěřených předmětů**. Pojištění se vztahuje na ztrátu pracovních pomůcek, náradí a nástrojů, služebních mobilních telefonů, notebooků atd., pokud je dána odpovědnost zaměstnance za škodu, při splnění ustanovení § 255 ZP. Pojistné krytí se nevztahuje na náhradu škod způsobených krádeží nebo loupeží věci, které byly zaměstnanci svěřeny. Cena tohoto připojištění je 40 % ze základní sazby pojištění.*

Připojištění řidiči

Doplňkové připojištění se vztahuje na škody způsobené na motorovém vozidle svěřeném zaměstnanci zaměstnavatelem k plnění pracovních povinností (služebním motorovém vozidle). Cena tohoto připojištění je 700 Kč při limitu pojistného plnění 30 000 Kč a 1 200 Kč při limitu pojistného plnění 50 000 Kč.

Připojištění světové krytí

Pojištění se vztahuje na škody způsobené mimo území ČR. Jedná se o připojištění pro krytí škod na služebních cestách, zahraničních pracovních pobytech atd. Cena tohoto připojištění je 70 % ze základní sazby pojištění.

Připojištění pokuty a penále

Pojištění se vztahuje na škody způsobené udělením pokuty nebo penále finančním úřadem nebo jiným správním státním orgánem; nevztahuje se na pokuty udělené v souvislosti s provozem motorových vozidel. Cena tohoto připojištění je 700 Kč při limitu pojistného

²⁶ Generali pojišťovna a. s.: O Generali. [online]. [cit. 2012-02-10]. Dostupné z: <http://www.generali.cz/stranky/o-general/>

plnění 30 000 Kč a 1 200 Kč při limitu pojistného plnění 50 000 Kč.

Limit pojistného plnění

Dle platné právní úpravy může zaměstnavatel požadovat dle příslušných ustanovení zákoníku práce náhradu vzniklé škody do výše 4,5 násobku hrubého průměrného měsíčního výdělku. Zvolený limit pojistného plnění by měl odpovídat této částce.”

V této odpovědi nám byly zároveň zaslány údaje k základním sazbám a spoluúčasti, které jsme pro větší přehlednost uvedli do následujících tabulek.

Tabulka 9: Sazby základního pojištění

Limit pojistného plnění	Základní roční sazba v Kč
60000	430
80000	450
120000	600
150000	750
200000	1050
250000	1600
300000	2600

Zdroj: vlastní zpracování na základě materiálů Generali Pojišťovny a.s.

Tabulka 10: Spoluúčast - přírážka k sazbě základního pojištění

Spoluúčast	Přírážka k základní sazbě
30%	0
10%	10%
1 000 Kč	30%

Zdroj: vlastní zpracování na základě materiálů Generali Pojišťovny a.s.

Na základě těchto poskytnutých údajů zpracujeme následující tabulku, kdy ceny pojištění spočítáme dle výše uvedených údajů, které nám zaslala pojišťovna na náš konkrétní požadavek našich modelových situací.

Tabulka 11: Generali Pojišťovna a.s. - základní sazby pojistného pro pojištění odpovědnosti z výkonu povolání

Limit pojistného plnění v Kč	Sazba základního pojištění	Připojištění ztráty svěřených předmětů	Připojištění řidiči ČR	Připojištění řidiči, světové krytí	Spoluúčast 30 %	Spoluúčast 10 %	Spoluúčast 1000 Kč
60000	430	602	731	1 333	1 333	1 466	1 733
80000	450	630	765	1 395	1 395	1 535	1 814
120000	600	840	1 020	1 860	1 860	2 046	2 418
150000	750	1 050	1 275	2 325	2 325	2 558	3 023
200000	1 050	1 470	1 785	3 255	3 255	3 581	4 232
250000	1 600	2 240	2 720	4 960	4 960	5 456	6 448
300000	2 600	3 640	4 420	8 060	8 060	8 866	10 478

Zdroj: vlastní zpracování na základě e-mailové nabídky

Barevně odlišené jsou modelové příklady, které budou použity při souhrnném srovnání nabídek všech pojišťoven.

Sazby pojistného vychází vždy ze základního pojistného a jsou počítány pouze s ohledem na uvedené údaje v mailové odpovědi, skutečnost se tedy od námi zpracované tabulky může lišit: Každý následující sloupec v tabulce je vždy rozšířen o možné další připojištění. Připojištění řidiči, světové krytí tedy v sobě zahrnuje připojištění ztráty svěřených předmětů, dále připojištění řidiči v ČR a dále světové krytí. Sloupce spoluúčasti jsou zpracovány na údaj připojištění řidiči, světové krytí dle výše uvedených přírážek pro jednotlivé spoluúčasti.

Do tabulky nebylo ovšem zapracováno připojištění – řidiči, neboť nám byly zaslány pouze údaje pro limit pojistného plnění 30 000 Kč (700 Kč) a 50 000 Kč (1 200 Kč). Pro řidiče z povolání můžeme pouze předpokládat vývoj ceny dle pojistného krytí. Dále nebylo zapracováno pojištění pokut a penále, k dispozici máme pouze částky pro limit pojistného plnění 30 000 Kč (700 Kč) a 50 000 Kč (1 200 Kč). Údaje, které nám byly zaslány, jsou mimo rozsah předchozích uvedených limitů pojistného plnění.

Konstrukce výpočtu ceny pojištění odpovědnosti z výkonu povolání je poměrně složitá, je sice oproti ostatním pojišťovnám, variabilnější, nicméně při uzavírání pojistných smluv může snadněji dojít k chybnému zvolení příslušného připojištění.

4.5 Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

Na internetových stránkách je tato pojišťovna prezentována následovně:

„Česká podnikatelská pojišťovna je třetím největším poskytovatelem povinného ručení na pojistném trhu v České republice. ČPP předepsala v roce 2010 pojistné v celkové hodnotě 6,4 mld. Kč, spravuje téměř 1,4 mil. smluv a dosáhla zisku před zdaněním 481 mil. Kč. Česká

podnikatelská pojišťovna je součástí jedné z největších pojišťovacích skupin Vienna Insurance Group.²⁷

Na internetových stránkách je umístěna prezentace pojištění odpovědnosti z výkonu povolání, ale opět nejsou uvedeny žádné ceny. Na náš e-mailový dotaz dostáváme odpověď, že pojištění odpovědnosti lze sjednat pouze, pokud máme uzavřené platné pojištění domácnosti nebo stavby (včetně rekreační) nebo pokud se takové pojištění chystáme sjednat a též v případě, že u této pojišťovny máme sjednané kapitálové životní pojištění, investiční životní pojištění či úrazové pojištění. Výše spoluúčasti u tohoto pojištění je 30 %. Na základě e-mailové odpovědi je zpracována následující tabulka.

Tabulka 12: Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group - základní sazby pojistného pro pojištění odpovědnosti z výkonu povolání

Limit pojistného plnění v Kč	ostatní povolání, ČR	ostatní povolání, svět	řidiči referenti, ČR	řidiči referenti, svět	řidiči z povolání, ČR	řidiči z povolání, svět
60000	575	748	1 150	1 495	1 725	2 243
100 000	805	1 047	1 610	2 093	2 415	3 140
150 000	1 035	1 346	2 070	2 691	3 105	4 037
200 000	1 265	1 645	2 530	3 289	3 795	4 934

Zdroj – vlastní zpracování na základě e-mailové nabídky

Barevně odlišené jsou modelové příklady, které budou použity při souhrnném srovnání nabídek všech pojišťoven.

Opět toto pojištění nemáme možnost sjednat on-line. Na internetových stránkách není upozornění, že možnost sjednání tohoto pojištění je podmíněna dalším pojištěním u této pojišťovny. Je zde ovšem prezentována sleva za věrnost pojišťovně ve výši 20 %, ovšem nejsou zde podmínky, na základě kterých je tato sleva poskytována. Jsou zde k dispozici pouze Všeobecné pojistné podmínky pro pojištění odpovědnosti za škodu VPP OD1/11.

4.6 Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.

Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s. je jedním z nejstarších pojišťovacích ústavů na území ČR, která byla založena roku 1900 v Brně. Činnost Hasičské vzájemné pojišťovny byla obnovena Sdružením hasičů Čech, Moravy a Slezska v roce 1992. Společnost byla založena ustavující valnou hromadou v Brně dne 26. listopadu 1991.

Na internetových stránkách krom jiného nalezneme i tyto zvláštní druhy odpovědnosti:

²⁷ Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group: Profil společnosti. [online]. [cit. 2012-02-13]. Dostupné z: <http://www.cpp.cz/profil/>

„Pojištění občana, uchazeče o zaměstnání, vykonávajícího rekvalifikaci, stáž nebo jinou obdobnou činnost - je určeno pro občany, nezaměstnané, kteří na základě platné dohody s Úřadem práce vykonávají rekvalifikaci - stáž. Pojištění obsahuje úrazové pojištění a pojištění odpovědnosti občana vykonávajícího rekvalifikaci - stáž.

Pojištění odpovědnosti fyzické osoby, která vykonává trest obecně prospěšné práce - pojištění se uzavírá na škodu způsobenou poskytovateli osobou, která vykonává trest obecně prospěšné práce.

Pojištění občanů - dobrovolníků, vykonávajících charitativní činnost - pojištění se vztahuje na škody způsobené občany - dobrovolníky, kteří vykonávají charitativní činnost na základě příkazné smlouvy, činných v rámci organizace pojistníka.²⁸

Tato pojišťovna nabízí sjednání pojistné smlouvy on-line. Využijeme tohoto kalkulátoru cen a získáme následující tabulku.

Tabulka 13: Hasičská vzájemná pojišťovna, a. s. - základní sazby pojistného pro pojištění odpovědnosti z výkonu povolání

Limity pojistného plnění v Kč	Spoluúčasti	
	10 % min. 1 000 Kč	20 % min. 2 000 Kč
nižší riziko R1		
75 000	882	746
120 000	1 140	960
200 000	1 600	1 360
vyšší riziko R2		
75 000	1 532	1 302
120 000	1 980	1 680
200 000	2 720	2 308
nejvyšší riziko R3		
75 000	2 360	2 004
120 000	2 860	2 432
200 000	3 496	2 972

Zdroj: vlastní zpracování dle nabídky pojištění on-line

Barevně odlišené jsou modelové příklady, které budou použity při souhrnném srovnání nabídek všech pojišťoven.

Rozdělení na nižší, vyšší a nejvyšší riziko v tabulce je dle profesí, které vykonáváme. Nižší riziko R1 je pro zaměstnance, kteří nejsou uvedeni ve skupině R2 (jedná se zejména: pedagogičtí pracovníci, pracovníci tisku, kultury, umění a osvěty, pracovníci církevních, náboženských a sociálních společností, tvůrčí pracovníci vědy, výzkumu a vývoje, příslušníci

²⁸ Hasičská vzájemná pojišťovna, a. s.: O HVP, a. s. [online]. [cit. 2012-02-13]. Dostupné z: <http://www.hvp.cz/stranky/about.htm>

bezpečnostních sborů, pracovníci podnikové ochrany a bezpečnostních služeb, hasiči, zaměstnanci státních správních orgánů, úředníci (účetnictví, fakturace, kalkulace), pracovníci zdravotnictví vyjma prof. řidičů apod.). Vyšší riziko R2 je pro provozní zaměstnanci z úseku zabezpečující služby pro obyvatelstvo - pošty, dopravy, obchodu, vedoucí pracovníci, jeřábníci, strojvedoucí, zaměstnanci autoopraven, autoservisů a autobazarů, stavební, zemědělstí, lesní a rybářští dělníci, dělníci při těžbě a úpravě surovin, výrobci, opraváři, údržbáři, pracovníci informační soustavy apod.). Nejvyšší riziko R3 je určeno pro profesionální řidiče motorových vozidel a vysokozdvížných vozíků, pracovníci manipulující se zbožím při vykládce a nakládce nebo při překládání, skladníci.

Barevně jsou proznačeny limity pojistného plnění (120 000 Kč a R2 a R3), které alespoň zčásti odpovídají předchozím námi uvedeným modelovým příkladům, a to řidič z povolání (pojistné plnění v předchozích případech 150 000 Kč) a vedoucí prodejny s elektronikou (pojistné plnění 100 000 Kč).

Na stránkách jsou k dispozici Všeobecné pojistné podmínky – obecná část pro škodové pojištění a dále Smluvní ujednání pojištění odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli při výkonu povolání.

4.7 Triglav pojišťovna, a. s.

Pojišťovna Triglav nabízí tři druhy pojištění: Občanské pojištění (Pojištění domácností, nemovitostí, Úrazové pojištění, Cestovní pojištění); pojištění vozidel (Povinné ručení, Havarijní pojištění) a pojištění podnikatelů. V rámci občanského a podnikatelského pojištění nabízí pojišťovna kromě majetkového pojištění také pojištění odpovědnosti. Součástí pojištění vozidel a pojištění majetku jsou kvalitní asistenční služby Triglav assistance a Home assistance. Možností sjednat pojištění online se řadí Triglav pojišťovna mezi přední pojišťovny ČR.²⁹

Přestože tato pojišťovna prezentuje na svých internetových stránkách možnost sjednání pojištění on-line, pro námi požadované pojištění odpovědnosti z výkonu povolání tato možnost není.

Na internetových stránkách nalezneme popis předmětu pojištění, nabídku pojistných částek (uvádí se limit pojistného plnění, použitá terminologie se liší od ostatních pojišťoven). Dostupné jsou Všeobecné pojistné podmínky platné od 1. srpna 2009 a starší Všeobecné pojistné podmínky platné od 1. ledna 2005. S uveřejněním starších pojistných podmínek jsme se neseťkali u žádné námi porovnávané pojišťovny. Vzhledem ke klientům, kteří toto pojištění

²⁹ Triglav pojišťovna, a. s.: Tři pilíře jistoty. [HTTP://WWW.TRIGLAV.CZ/](http://www.triglav.cz/). [online]. [cit. 2012-02-17].

mají uzavřené delší dobu, je zveřejnění starších pojistných podmínek dobrou službou, přestože pojistné podmínky jsou nutným dokumentem při uzavření pojistné smlouvy, s odstupem času je nemusíme mít k dispozici.

Na náš dotaz ohledně námi používaných modelových příkladů, jsme obdrželi následující nabídku.

Tabulka 14: Triglav pojišťovna, a. s. - modelové příklady a ceny pojištění odpovědnosti z výkonu povolání

Limity pojistného plnění v Kč	Spoluúčasti		
	10%	20%	30%
vedoucí prodejny s elektronikou			
50 000	425	365	300
100 000	850	730	600
řidič z povolání - svět			
100 000	3 458	2 964	2 405
150 000	5 187	4 446	3 608

Zdroj: vlastní zpracování dle nabídky pojištění on-line

Barevně odlišené jsou modelové příklady, které budou použity při souhrnném srovnání nabídek všech pojišťoven.

Ve Všeobecných pojistných podmínkách pro škodové pojištění odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli VPOZM-2009 nalezneme výklad pojmů pro tento druh pojištění. Zajímavým je ustanovení článku 16, odstavce 12, který uvádí: „**požitím alkoholu rozumíme stav, kdy v krvi je zjištěn obsah alkoholu 0,3 promile a vyšší nebo stav, kdy pojištěný odmítl zjištění množství alkoholu v krvi a neprokázal, že alkohol v takové míře nepožil.**“³⁰ Zaujala nás nejen uvedená tolerance, hodnota nižší než 0,3 není dle ustanovení tohoto článku požití alkoholu.

4.8 UNIQA pojišťovna, a. s.

Tato pojišťovna zahájila svoji činnost v roce 1993. Jako držitel univerzální pojišťovací licence si vytvořila široké portfolio pojistných produktů pokrývající všechny segmenty českého trhu pojištění osob a majetku, fyzických i právnických osob. Spoluzakladatelem a jediným akcionářem UNIQA pojišťovny je největší rakouská pojišťovací skupina UNIQA International. Díky kapitálovému zázemí se UNIQA velmi rychle stala stabilním pojišťovacím ústavem na českém trhu. Od dob svého vzniku se počáteční jmění společnosti několikanásobně navýšilo, dnes činí 480 miliónů korun. Síť více než 100 poboček řízených 6

³⁰ Triglav pojišťovna, a. s. *Pojištění odpovědnosti za škody způsobené zaměstnancem vůči zaměstnavateli* [online]. 2010 [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <http://www.triglav.cz/obcanske-pojisteni/pojisteni-odpovednosti-za-skody-zpusobene-zamestnancem-vuci-zamestnavateli/>

regionálními ředitelstvími zabezpečuje servis pro zákazníky na celém území České republiky.³¹

Na naši e-mailovou poptávku ohledně pojištění odpovědnosti z výkonu povolání pro naše modelové příklady nám byly zaslány nabídky uvedené v následující tabulce.

Tabulka 15: UNIQA pojišťovna, a. s. - modelové příklady a ceny pojištění odpovědnosti z výkonu povolání

Limity pojistného plnění	Spoluúčast
vedoucí prodejny s elektronikou	30%
150 000	+ 920
řidič z povolání - svět	
200 000	9 450

Zdroj: vlastní zpracování na základě e-mailové nabídky

Limity pojistného plnění nám byly stanoveny bez ohledu na naši poptávku, navýšeny na částku, kterou jsme nepožadovali. Pro řidiče z povolání nám byla dána možnost platit pojistné čtvrtletně 2 363 Kč nebo pololetně 4 725 Kč. Částka ročního pojistného ovšem není zvýhodněna žádnou slevou, oproti čtvrtletní nebo pololetní četnosti placení.

Pro řidiče nákladního auta z povolání se jednoznačně jedná o nejhorší cenovou nabídku, kterou jsme obdrželi. Částka několikrát převyšuje nabídky ostatních pojišťoven. Z ostatních pojišťoven nás kontaktovali případně telefonicky a vzájemně jsme si upřesnili naše požadavky a jejich nabídku. Z této pojišťovny přišla již přímo zpracovaná kalkulace bez možnosti našeho vyjádření se. Při hodnocení přístupu ke klientům bychom toto hodnotili jako neprofesionální. Nabídka nám přišla bez dalších doplňujících údajů, které ostatní pojišťovny vždy připojily. Oproti ostatním pojišťovnám nás pracovnice po určité době kontaktovala opětovně s dotazem, zda-li jsme jejich nabídku zvážili, a rozhodli se pojištění sjednat.

³¹ *Uniqa pojišťovna, a. s.: Uniqa - společnost* [online]. 2005 [cit. 2012-02-19]. Dostupné z: http://www.uniqa.cz/uniqa_cz/cms/company/uniqaczecch/index.jsp

5 KOMPARACE NABÍZENÉHO POJISTNÉHO PRODUKTU POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI Z VÝKONU POVOLÁNÍ

Jako první při vzájemném porovnání vyhodnotíme informace, které jsou dostupné pro klienta a náročnost jejich získání. Z námi uvedených pojišťoven jsou na tom nejlépe **ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB a dále Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.** Tyto pojišťovny na svých stránkách naprosto otevřeně a průhledně informují klienty o podmínkách uzavření pojistné smlouvy, ale především zveřejňují kompletně ceny tohoto pojištění pro všechny pojistné limity, rizikové skupiny a spoluúčasti a máme možnost sjednání tohoto pojištění on-line. Z tohoto důvodu provedeme cenové porovnání jediných dvou pojišťoven nabízejících toto pojištění přes internet a získáme následující tabulku.

Tabulka 16: Porovnání cen ČSOB Pojišťovny, a. s. a Hasičské vzájemné pojišťovny, a. s.

Limit pojistného plnění 200 000 Kč, spoluúčast 10 %	ČSOB Pojišťovna, a. s.	ČSOB Pojišťovna, a. s., on-line sjednání	Hasičská vzájemná pojišťovna, a. s.
řidič z povolání	3036	2732	3496
ostatní profese s řízením	1955	1760	2720
ostatní profese bez řízení	920	828	1600

Zdroj: vlastní zpracování dle on-line nabídek pojišťoven

Hasičská vzájemná pojišťovna, a. s. má v porovnání s ČSOB Pojišťovnou, a. s., člena holdingu ČSOB, vyšší ceny a nerozlišuje ceny za sjednání on-line a prostřednictvím obchodního zástupce. U ČSOB Pojišťovny, a. s. získáme slevu ve výši 10 % za sjednání on-line (v tabulce ceny označeny barevně) a je jedinou pojišťovnou na trhu, která tuto možnost svým klientům nabízí. Vzhledem k poměrné jednoduchosti tohoto produktu je zarážející, že možnosti sjednání přes internet nevyužívá žádná z dalších pojišťoven. Do budoucnosti bude tento způsob sjednání určitě upřednostňován ve větší míře než doposud, a to zejména pro jeho pohodlnost, rychlost a dostupnost.

Obě uvedené pojišťovny mají na svých internetových stránkách pojistné podmínky. Více informací ohledně pojištění odpovědnosti z výkonu povolání nalezneme na stránkách ČSOB Pojišťovny, a. s., člena holdingu ČSOB, zároveň nabízí i tři varianty spoluúčasti a to: 10 %, 25 % a 1 000 Kč.

Porovnáme-li vzájemně nabídky ostatních pojišťoven na jejich internetových stránkách, lze uvést následující:

- **Česká pojišťovna a.s.** – je uveden základní popis produktu, včetně pojistných podmínek. Na internetových stránkách následující formulace: „Pojistku na blbost s ochranou do 4,5násobku hrubé měsíční mzdy za škody vůči zaměstnavateli.“ Použité vyjádření se

nehodí na oficiální stránky, přestože je tento název všeobecně vžitý, tady nepůsobí profesionálně. Pojištění je možné sjednat i přes klientský servis, tedy na základě telefonu. Na stránkách najdeme i formulaci: „neexistuje profese, kterou bychom neuměli pojistit“. Opět použitá formulace zavádějící a neprofesionální. U této pojišťovny bychom doporučili zprofesionalizovat prezentaci tohoto pojištění na jejich internetových stránkách.

- **Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group** - uvedeny pouze dvě věty popisující dané pojištění. Pojistné podmínky k dispozici. Na stránce uvedena i možnost sjednat si toto pojištění on-line, ovšem nefunkční. Dále nabízí možnost sjednat tento druh pojištění na základě telefonu. Opět bychom doporučili zaměřit se na internetové stránky a odstranění nefunkčního odkazu.
- **Generali Pojišťovna a. s.** – informace jsou popisné, vysvětlující toto pojištění, pojistné podmínky k dispozici. Není údaj o spoluúčasti a limitech pojistného krytí.
- **Česká podnikatelská pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group** – internetové stránky přehledné, limity pojistného krytí, spoluúčast a pojistné podmínky k dispozici. Není zde ovšem velmi zásadní informace a to, že toto pojištění můžeme uzavřít pouze v případě, že budeme mít u této pojišťovny uzavřený jiný druh pojištění.
- **Slavia pojišťovna, a. s.** – vzhledem k tomu, že se má tato pojišťovna uvedeno ve výročních zprávách u ČAP, že tento druh pojištění nabízí, provedeme krátkou rekapitulaci dostupných informací, které jsme získali z jejich internetových stránkách, neboť na naši e-mailovou poptávku, kterou jsme zaslali opakovaně, tato pojišťovna nereagovala. Na internetových stránkách nalezneme následující nabídku:
 - pojištění obecné a provozní odpovědnosti,
 - pojištění odpovědnosti za škodu členů řídicích orgánů společnosti,
 - pojištění odpovědnosti dopravce,
 - pojištění odpovědnosti za škodu zasílatele,
 - pojištění profesní odpovědnosti.

Oznámit pojistnou událost z pojištění odpovědnosti lze telefonicky, písemně nebo online.³² Z uvedené nabídky, ovšem můžeme usuzovat, že námi poptávané pojištění odpovědnosti z výkonu povolání, ve svém portfoliu vůbec nemá. Uvedené pojištění odpovědnosti na jejich internetových stránkách je specificky zaměřeno a částečně je určeno spíše podnikajícím subjektům, nikoliv zaměstnancům. Nicméně pojištění odpovědnosti z výkonu povolání tato pojišťovna prezentuje ve výročních zprávách ČAP.

³² Slavia pojišťovna, a. s.: Pojištění odpovědnosti od Slavia pojišťovny. [online]. [cit. 2012-02-19]. Dostupné z: <http://www.slavia-pojistovna.cz/pojisteni/pojisteni-pro-firmy-a-podnikatele/pojisteni-odpovednosti/>

- **Triglav pojišťovna, a. s.** – na internetových stránkách popis produktu, jsou zde uveřejněny i starší pojistné podmínky (jediná pojišťovna, která je uveřejňuje).
- **UNIQA pojišťovna, a. s.** – na internetových stránkách nejsou uveřejněny žádné informace o pojištění odpovědnosti z výkonu povolání.

Vzhledem ke skutečnosti, že jsme se zajímali o pojištění odpovědnosti z výkonu povolání, ale zároveň i o profil každé pojišťovny zveřejněný na jejich internetových stránkách, lze konstatovat, že i v této oblasti mají pojišťovny značné rezervy.

Pouze ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB a dále Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s. mají možnost uzavření tohoto pojištění on-line a zároveň zveřejňují ceny tohoto pojištění. U ostatních pojišťoven tato nabídka není.

Při výběru vhodného pojištění bude důležitým parametrem i poskytovaná spoluúčast, kterou pojišťovny nabízí. V následující tabulce provedeme vzájemné porovnání nabízené spoluúčasti jednotlivých pojišťoven.

Tabulka 17: Nabízené spoluúčasti pro jednotlivé pojišťovny

Spoluúčast	Česká pojišťovna a.s.	Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	Generali Pojišťovna a.s.	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	Triglav pojišťovna, a.s.	UNIQA pojišťovna, a.s.
10%	ano	-	ano	ano	-	ano	ano	-
20%	ano	-	-	-	-	ano	ano	-
25%	-	-	ano	-	-	-	-	-
30%	ano	ano	-	ano	ano	-	ano	ano
pevná v Kč	-	-	1000 Kč	1000 Kč	-	-	-	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných materiálů

Z uvedeného vyplývá, že variabilní spoluúčast (tedy tři verze) mají Česká pojišťovna, a. s., ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB, Generali Pojišťovna a. s. a Triglav pojišťovna, a. s. Zajímavá pro klienty je rozhodně spoluúčast stanovená pevně částkou 1 000 Kč, zvláště při vyšších škodách, nicméně za tuto spoluúčast si klient připlatí, což vyplývá z předchozích uvedených tabulek pro tyto pojišťovny.

Dále porovnáme jednotlivé pojišťovny na základě našeho prvního modelového příkladu, a to pro řidiče nákladního auta z povolání, který jezdí po celém světě, tedy územní platnost – svět. Limit pojistného plnění zvolíme 100 000 Kč a získáme následující tabulku.

Tabulka 18: Porovnání cen pro modelový příklad řidič z povolání

Spoluúčast	Česká pojišťovna a.s.	Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	Generali Pojišťovna a.s.	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	Triglav pojišťovna, a.s.	UNIQA pojišťovna, a.s.
10%	2043	-	2242 ¹	2046 ¹	-	28601 ¹	3458	-
20%	1809	-	-	-	-	2432 ¹	2964	-
25%	-	-	1950 ¹	-	-	-	-	-
30%	1575	2020	-	1860 ¹	3140	-	2405	9450 ²
pevná v Kč	-	-	2535 ¹	2418 ¹	-	-	-	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných materiálů

¹⁾ platí pro limit pojistného plnění 120 000 Kč,

²⁾ platí pro limit pojistného plnění 200 000 Kč.

Z uvedené tabulky získáme přehled o cenovém rozpětí pro daný pojistný limit, který je například pro spoluúčast 30 % v rozpětí od 1 575 Kč do 9 450 Kč. Cenové rozpětí je tedy 7 875 Kč. V případě UNIQA pojišťovna, a.s. je cena výrazně vyšší, ovlivněno je to vyšším pojistným limitem oproti ostatním pojišťovnám, nicméně lze předpokládat, že vyšší cenou tohoto pojištění může částečně pojišťovna eliminovat rizikovější skupiny profesí.

Klient vhodným výběrem pojišťovny tedy může výrazně ušetřit. Ze strany pojišťoven se jedná i o strategii, kdy výší ceny regulují rizikové pojistné smlouvy s vysokým podílem pojistných událostí, což bezesporu řidič z povolání s územní platností celý svět rozhodně je. Budeme-li se rozhodovat jenom podle ceny tohoto pojištění, tak nejnižší nabídku pro tento modelový příklad má naše největší pojišťovna.

Provedeme porovnání pro druhý modelový příklad, a to vedoucí prodejny s elektronikou a limit pojistného plnění 100 000 Kč. Tento limit pojistného plnění byl zvolen záměrně shodně s limitem u prvního modelového příkladu, a to z důvodu možného vzájemného porovnání cen pojištění pro riziková povolání a méně riziková. V následující tabulce je zpracován přehled cen pro druhý modelový příklad.

Tabulka 19: Porovnání cen pro modelový příklad vedoucí prodejny s elektronikou

Spoluúčast	Česká pojišťovna a.s.	Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	Generali Pojišťovna a.s.	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	Triglav pojišťovna, a.s.	UNIQA pojišťovna, a.s.
10%	644	-	655 ¹	924 ¹	-	1980 ¹	850	-
20%	567	-	-	-	-	1680 ¹	730	-
25%	-	-	570 ¹	-	-	-	-	-
30%	495	1160	-	840 ¹	805	-	600	920 ²
pevná v Kč	-	-	741 ¹	1092 ¹	-	-	-	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě získaných materiálů

¹⁾ platí pro limit pojistného plnění 120 000 Kč,

²⁾ platí pro limit pojistného plnění 150 000 Kč.

Nejvyšší ceny pro tento modelový příklad má Hasičská vzájemná pojišťovna, a. s. což je ovlivněno zařazením vedoucího pracovníka do druhé rizikové skupiny. Ostatní pojišťovny toto riziko v ceně tohoto pojištění nezohledňují. Nejnižší ceny opět nabízí naše největší pojišťovna. V porovnání s předchozí tabulkou můžeme konstatovat, že rizikovější povolání mají i několikanásobně vyšší pojistné.

6 ZHODNOCENÍ SOUČASNÝCH PŘÍSTUPŮ A VLASTNÍ NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ

V podstatě skoro všem pojišťovnám nabízející toto pojištění bychom doporučili zlepšit prezentaci tohoto pojištění na internetu (uvést konkrétní příklady, ceny pojištění, možnost sjednání on-line). A dále u řady pojišťoven bychom zlepšili i úroveň jejich prezentace, uváděné údaje jsou nekonkrétní, často velmi všeobecné, setkáváme se i s nevhodně zvoleným způsobem propagace. Některé údaje pojišťovny nezveřejňují na svých stránkách vůbec, některé musíme pracně zjišťovat např. ve výročních zprávách, případně dotazem. Doporučujeme všem pojišťovnám zlepšit úroveň své prezentace, neboť internet a internetové stránky se budou stále více dostávat do popředí zájmů široké veřejnosti a tady mají pojišťovny velké rezervy.

Porovnáme-li úroveň prezentace pojištění odpovědnosti z výkonu povolání, opět shledáváme, že i v této oblasti je co zlepšovat. Možnost sjednání tohoto pojištění on-line je prozatím pouze u dvou pojišťoven. U jedné z pojišťoven je na jejich internetových stránkách umístěn dokonce nefunkční odkaz. Doporučujeme jej okamžitě odstranit, neboť to nepůsobí profesionálně na klienty poptávající toto pojištění. Dále doporučujeme dalším sedmi pojišťovnám zvážení možnosti sjednání tohoto pojištění on-line, neboť svými parametry se jedná o jednodušší pojistný produkt vhodný právě pro sjednání on-line. Z hlediska pojišťoven se při této možnosti on-line jedná o nezanedbatelný finanční efekt, neboť při této možnosti sjednání odpadá řada významných nákladů, kdy bychom uvedli především výplatu provizí za sjednání, tisku tiskopisů pojistných smluv, tisku pojistných podmínek a jejich distribuci, školení ziskatelů nabízejících toto pojištění a mnohé další. V případě těchto uspořených nákladů mají potom pojišťovny prostor na možnost poskytnutí slevy za on-line sjednání tohoto pojištění. Této možnosti dnes využívá pouze jediná pojišťovna.

Vzhledem k jednoduchosti tohoto pojištění spatřujeme z hlediska parametrů pojištění nabídky pojišťoven za dostačující. Rozsah limitů pojistného plnění byl u pojišťoven zvolen s ohledem na průměrné hrubé výdělků v různých oborech národního hospodářství a u řady pojišťoven je i nadhodnocen, limity shledáváme dostačující. Rezervy bychom spatřovali spíše ve stanovených spoluúčastech, neboť s ohledem na klienta rozhodně působí lépe, pokud dáváme na výběr z více jak jedné možnosti. Tady doporučujeme pojišťovnám, které používají pouze jednu spoluúčast, zvážít tento efekt ze strany klienta. Zajímavá je i spoluúčast stanovená pevně částkou 1 000 Kč. U některých pojišťoven bychom doporučili provést zjednodušení a zprůhlednění samotné konstrukce pojištění (systém načítání jednotlivých připojištění). Rezervy pro pojišťovny spatřujeme v oblasti nabízení různých slev. Využit

bychom mohli například slevu za bezškodní průběh, podobně jako je tomu u povinného pojištění aut nebo slevu pro druhého partnera. V případě nabídky slevy za bezškodní průběh se stane nabídka pojištění zajímavá nejen pro klienta, ale v podstatě tím získá i příslušná pojišťovna. Je nutné s touto informací pracovat již při sjednání pojistné smlouvy, kdy klientovi za bezškodní průběh pojišťovna slíbí každým rokem slevu určitého procenta z ceny pojištění. Vzhledem ke skutečnosti, že tento princip je hojně využíván při pojištění povinného ručení, bude řada klientů znát jeho výhody. Využijeme tady pouze slevu, nikoliv přírážku za špatný škodní průběh. Zajímavým se jeví sjednávat i toto pojištění jako rodinné. Nicméně tady spatřujeme větší administrativní náročnost, především s ohledem na možné změny zaměstnání. Dále bychom mohli využít sjednání pojištění odpovědnosti jako takové, nicméně tuto nabídku jsme na našem trhu našli a opět se jeví jako administrativně náročnější.

V rámci tohoto pojištění by pojišťovny mohly nabízet právní poradnu pro otázky související s tímto druhem pojištění (podobně jako asistenční služba u pojištění motorových vozidel), jednalo by se o pomoc v nouzi při vzniku škodní události. Předěšlo by se tím řadě zamítnutých pojistných událostí ze stran pojišťoven a ze stran klientů řady soudních sporů se zaměstnavatelem. Opět efekt oboustranný, neboť řada zaměstnanců se ocitá v situaci, kdy po nich zaměstnavatel uplatňuje neoprávněně náhradu škody. V praxi nejsou výjimečné případy, kdy zaměstnanec uzná vzniklou škodu u zaměstnavatele, byť k tomu není opodstatněný právní důvod a následně tuto škodu uplatňuje ze svého pojištění odpovědnosti a ze stran pojišťoven dojde ovšem k opodstatněnému zamítnutí pojistného plnění. Některé pojišťovny mají tuto popsanou skutečnost ošetřenou už v pojistných podmínkách. Zaměstnanci potom nezbyvá jiné řešení, než soudní cestou. Pokud by pojišťovny poskytovaly právní poradnu, tak by ze strany zaměstnanců mohlo dojít alespoň k částečné eliminaci popsané situace. Pojišťovnám by rovněž ubyla administrativní činnost především v oblasti zamítání pojistného plnění.

Nabízí se i možnost více se orientovat na zaměstnavatele a nabízet zvýhodněné kolektivní smlouvy pro jejich zaměstnance, kteří vykonávají riziková povolání a dávat zaměstnavatelům možnost přispívat na toto pojištění svým zaměstnancům. V případě zaměstnavatele apelovat na své zaměstnance a doporučit jim uzavření tohoto druhu pojištění. Nicméně tato problematika by si zasloužila hlubší analýzu možných směrů řešení a spadá spíše do oblasti pojištění podnikatelských rizik.

Z pohledu pojišťoven toto pojištění nepatří mezi stěžejní pojistné produkty, pojišťovny jej mají ve svém portfoliu spíše jako doplnění nabízených produktů. Z celé problematiky lze i usuzovat, že se pro pojišťovny nebude jednat o zcela rentabilní produkt, neboť toto pojištění

budou upřednostňovat spíše více rizikové skupiny povolání. Tady bychom spatřovali i využití vhodné marketingové strategie a přilákání co největšího počtů klientů z méně rizikových skupin povolání a tím příznivě ovlivnit celkový škodní průběh tohoto pojištění a jeho rentabilitu. Z cenové strategie pojišťoven je zřejmé, že právě cenou pojištění se snaží ovlivnit příjem rizikových skupin do tohoto pojištění. Přestože toto pojištění nestojí v popředí zájmu pojišťoven, doporučujeme pojišťovnám zvážit, zda nabídka, kterou mají na trhu, je konkurenceschopná a zda i svým přístupem k tomuto druhu pojištění nemohou ztratit klienta celkově.

Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo provést komparaci pojištění pro pojišťovny, které mají ve svém portfoliu pojištění odpovědnosti z výkonu povolání s využitím konkrétních modelových příkladů a formulovat doporučení na zlepšení tohoto pojistného produktu.

Nejdříve jsme se věnovali právní úpravě tohoto pojištění, a to zejména konkrétním ustanovením v Zákoníku práce. Vymezili jsme si pojmy, se kterými tento druh pojištění pracuje.

V dalším kroku jsme se zaměřili na pojistný trh v České republice, kdy jsme využili informací zveřejňovaných Českou asociací pojišťoven a získali jsme celkový přehled o všech pojišťovnách a z celkové nabídky jsme vybrali pouze pojišťovny nabízející pojištění odpovědnosti z výkonu povolání. Provedli jsme zároveň srovnání těchto pojišťoven s ohledem na jejich tržní podíl předepsaného pojistného. Dle zveřejněných údajů na internetových stránkách Českého statistického úřadu jsme zjistili průměrné měsíční hrubé mzdy zaměstnanců v různých oborech národního hospodářství a využili tento údaj pro orientační určení limitu pojistného plnění.

Námi požadované pojištění má ve svém portfoliu devět pojišťoven. U každé pojišťovny, jsme zjistili nabídku tohoto pojištění e-mailovým nebo telefonickým dotazem, případně osobní návštěvou. U pojišťoven nás zajímali i pojistné podmínky vztahující se k danému pojistnému produktu. V případě ČSOB Pojišťovny, a. s., člen holdingu ČSOB a Hasičské vzájemné pojišťovny, a.s. jsme získali ucelenou cenovou nabídku, kterou otevřeně tyto pojišťovny prezentují prostřednictvím on-line kalkulatoru na jejich internetových stránkách. U ostatních pojišťoven nám byla zaslána částečná nabídka, případně byly zpracovány pouze poptávané modelové příklady. V závěrečné části jsme provedli vzájemnou komparaci nabízené spoluúčasti u jednotlivých pojišťoven a modelových příkladů řidiče z povolání pro územní platnost celý svět a vedoucí prodejny s elektronikou. Zároveň jsme srovnali nabídky pojištění odpovědnosti z výkonu povolání na internetu a jejich prezentaci. V závěrečné komparaci jsme zároveň uvedli doporučení pro některé pojišťovny na zlepšení jejich prezentace a možné doplnění nabídky tohoto pojištění.

Z poměrně malého zastoupení pojišťoven nabízejících tento druh pojištění ovšem lze usuzovat, že toto pojištění nebude pro pojišťovny stěžejním pojistným produktem. Zajímavými údaji, které nejsou veřejně dostupné, by rozhodně byla profitabilita tohoto pojistného produktu, případně počet pojištěných klientů u konkrétních pojišťoven, počet hlášení pojistných událostí a jejich výše a srovnání rizikových a méně rizikových povolání.

U pojištění zaměstnance, který vykonává rizikové povolání jako řidič nákladního auta bezpochyby je, je pojišťovny stanovena cena výrazně vyšší, než u méně rizikových povolání. Některé pojišťovny vyšší ceny eliminují případná riziková povolání.

Dalším zajímavým aspektem je náhrada škody uvedená v Zákoníku práce, kdy je stanoven čtyřapůlnásobek průměrného měsíčního výdělku zaměstnance před porušením povinnosti. Pro mnohé zaměstnavatele bude tento limit v případě nárokování škody postačující, nicméně je diskutabilní, zda je tento limit dostačující pro všechna povolání. A další otázkou je, zda jsou skutečně všechna povolání pojistitelná, jak uvádí největší pojišťovna.

Námi zjištěné údaje jsme využili praktickým způsobem, kdy jsme využili možnosti on-line sjednání tohoto druhu pojištění a uzavřeli pojistnou smlouvu u ČSOB Pojišťovny, a. s., člena holdingu ČSOB. Přestože z provedené komparace modelových příkladů tato pojišťovna nenabízí úplně nejnižší ceny, přesvědčila nás naprosto otevřená prezentace tohoto pojištění na jejich internetových stránkách, rychlý a jednoduchý způsob uzavření pojistné smlouvy a zajímavá spoluúčast 1 000 Kč a získaná sleva ve výši 10 %. Nicméně pro každého zaměstnance, který poptává toto pojištění, bude při jeho výběru hrát svoji roli celá řada aspektů. V této práci jsme postihli pouze jejich část, v provedené komparaci jsme se zaměřili především na ceny tohoto pojištění, dále limity pojistného plnění, nabízené spoluúčasti a dostupnost tohoto pojištění. Zároveň jsme v této práci uvedli i další okolnosti, které bychom jako klienti v případě uzavření jakéhokoliv pojištění měli brát na zřetel.

Pro většinu pojišťoven jsme doporučili zlepšení jejich prezentace na internetu, zlepšení informací ohledně tohoto pojistného produktu, využití možností sjednat toto pojištění on-line. Pojišťovnám jsme doporučili zaměřit se na oblast udílení různých slev (se slevou pracuje pouze jediná pojišťovna). V rámci tohoto pojistného produktu by mohly pojišťovny nabízet i právní poradnu k otázkám souvisejícím s tímto druhem pojištění (něco jako asistenční služby). Nabízí se i možnost orientovat se na zaměstnavatele a sjednávat kolektivní pojištění odpovědnosti z výkonu povolání např. s možností příspěvků zaměstnavatele.

Největší rezervy shledáváme v možnosti sjednat toto pojištění on-line a využití různých slev pro toto pojištění. Dále ve vhodně zvolené marketingové strategii a prezentaci tohoto pojištění a pojišťoven.

Použitá literatura

- 1 Česká asociace pojišťoven [online]. 2010 [cit. 2011-10-06]. Členské pojišťovny. Dostupné z WWW: <http://www.cap.cz/List.aspx?item=KONTAKTY_CLENOVE_CAP&view=pro+web+%C4%8Dlensk%C3%A9+poji%C5%A1%C5%A5ovny>.
- 2 Česká pojišťovna a. s. [online]. 2011 [cit. 2011-11-13]. Profil České pojišťovny a. s. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/profil>>.
- 3 ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB [online]. 2010 [cit. 2011-11-17]. O pojišťovně. Dostupné z WWW: <<http://www.csobpoj.cz/cs/o-spolecnosti/Stranky/o-spolecnosti.aspx>>.
- 4 Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group: Profil společnosti. [online]. [cit. 2012-02-13]. Dostupné z: <http://www.cpp.cz/profil/>
- 5 Česko. Zákon č. 262/2006 zákoník práce. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2006, 84, s. 3146-3241.
- 6 Česko. Zákon č. 37/2004 o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, 37, s. 582-599.
- 7 ČNB [online]. 5. 10. 2011 [cit. 2011-10-05]. Pojišťovny a pobočky zahraničních pojišťoven. Dostupné z WWW:<https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB15.BASIC_LISTINGS_RESPONSE_3?p_lang=cz&p_DATUM=05.10.2011&p_hie=HI&p_rec_per_page=25&p_ses_idx=17#>.
- 8 DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Praha : Ekopress, s. r. o., 2005. 178 s.
- 9 Generali pojišťovna a. s.: O Generali. [online]. [cit. 2012-02-10]. Dostupné z: <http://www.generaliz.cz/stranky/o-generaliz/>
- 10 Hasičská vzájemná pojišťovna, a. s.: O HVP, a. s. [online]. [cit. 2012-02-13]. Dostupné z: <http://www.hvp.cz/stranky/about.htm>
- 11 HŮRKA, Petr. *Ochrana zaměstnance a flexibilita zaměstnávání*. Praha : Auditorium s. r. o., 2009. 189 s.
- 12 PETR HŮRKA. *Odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance za škodu dle ZP*. 2011
- 13 Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group: Základní informace. *Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group* [online]. [cit. 2012-02-15]. Dostupné z: <http://www.koop.cz/o-nas/zakladni-informace>
- 14 *Ministerstvo spravedlnosti České republiky* [online]. 2011 [cit. 2011-10-06]. Obchodní rejstřík a Sbírka listin. Dostupné z WWW:<http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=or&sysinf.@strana=searchSubject>>.
- 15 Odpovědnost. In: *Encyklopedie o právu: Iuridictum* [online]. 2. 2. 2011 [cit. 2012-02-03]. Dostupné z: <http://iuridictum.pecina.cz/w/Odpov%C4%9Bdnost>
- 16 Slavia pojišťovna, a. s.: Pojištění odpovědnosti od Slavia pojišťovny. [online]. [cit. 2012-02-19]. Dostupné z: <http://www.slavia-pojistovna.cz/pojisteni/pojisteni-pro-firmy-a-podnikatele/pojisteni-odpovednosti/>
- 17 SPIRIT, Michal. *Úvod do studia práva*. Praha : Grada Publishing, a. s., 2010. 185 s.
- 18 Triglav pojišťovna, a. s.: Tři pilíře jistoty. [HTTP://WWW.TRIGLAV.CZ/](http://WWW.TRIGLAV.CZ/). [online]. [cit. 2012-02-17].
- 19 *Uniqa pojišťovna, a. s.: Uniqa - společnost* [online]. 2005 [cit. 2012-02-19]. Dostupné z: http://www.uniqa.cz/uniqa_cz/cms/company/uniqaczech/index.jsp